

Kultureqarnerlut, Ilinniartitaanerlut, Ilisimatusarnerlut Ilageeqarnermullu
Ataatsimiititaliaq

UKA2025_75 pillugu ataatsimiititaliap apeqqutaanut akissutit

Ilulissani ilinniarnertuunngorniarfiup pilersinnissaa pillugu UKA2025-75-mut siunnersuummut apeqqutinik tigusaqarsimavunga. Matumuuna erseqqissaatigissavara siunnersuut Naalakkersuisunit apeqqutigineqarsimanngimmat, kisiannili Inatsisartuni ilaasortamit Jens Napatuumit Nalerameersumit apeqqutigineqarsimammat, taamaammallu tamatuma aalajangiiffigisassatut siunnersuummut nassuiaatini takuneqarsinnaanerata saniatigut taamatut kissaateqartoqarneranut suut pissutaasimanersut nassuiaaffigisinnaanagu. Taamaakkaluartoq Naalakkersuisut ataatsimiititaliap apeqqutaanut tamanut sapinngisaaq malillugu akissuteqarniarsarissapput.

Naalakkersuisut, soorlu tamanna aamma allannguutissatut siunnersuummi takuneqarsinnaasoq, atuarfik inuussutissarsiutinut sammititaq aamma ilinniarnertuunngorniarfimmil ilinniarneq inuussutissarsiutinut sammititaq ataatsimoortillugit aalajangiisoqarnissaanik kissaateqarput, taakkunungalu ilaassapput ilinniartut ineqarfissaat, tassanilu Ilulissani pikkorissaanissat atorlugit qaffassarnissamut ilinniaqqinnissamullu periarfissaqassaaq.

1. Ilulissani ilinniarnertuunngorniarfimmik tassungalu atatillugu ilinniartut inaannik pilersitsisoqarnissaa pisariaqartinneqarpa?

Naalakkersuisut Avannaata Kommuniiani ilinniarnertut nutaat pilersinnissaannut pisariaqartitsinerit, periarfissat sunniutissallu qulaajaaffiginissaat pillugu Naalakkersuisut siusinnerusuklut nassuiaataat 2023-meersoq aallaaviginiarpaat. Nassuiaat tamanna tunngavigalugu nalilerneqarpoq Ilulissani ilinniarnertuunngorniarfimmik namminerisamik ilinniartut ineqarfiinik ilallugu pilersitsinissaaq uppersarlugu pisariaqartinneqanngitsoq.

Nunatsinni ilinniarnertuunngorniarfinni ataatsimut pisinnaasat ullumikkut ilinniartunik atualertartuinnik qaangeereersimasut aamma ilinniarnertuunngorniarfinni pioreersuni sulil inissaqartoq nassuiaammil takuneqarsinnaavoq.

Tassunga peqatigitillugu inuusuttuni qinnuteqartullu amerlassusaanni ineriartornermil tikkuarneqarpoq ilinniartunngortussat ikiliartulersimasut, taamaalineranilu ilinniarnertuunngorniarnermut suliaasaqarfimmil illuutitigut nutaanik pisinnaasaqalernissap pilersinnissaanut pisariaqartitsineq sulil milliartulersimasooq.

Aasianni Sisimiunilu ilinniarnertuunngorniarfiit, taakku ilinniartussanik Avannaata Kommunianeersunik amerlanerpaanik atualertoqartatut, aperineqaramik paasissutissiisimapput massakkorpiaq ineeqqatigut, ilinniartut ineqarfiisigut imaluunniit ilinniartitsarnikkut atuarfinni pisinnaasanik tamakkiisumik atuisinnaanatik,

19-01-2026
Suliap normua2025-16685:
All. nr. 26129857

Postboks 1029
3900 Nuuk
Oqarasuaat: +299 34 50 00
Email: ikin@nanaoq.gl
www.nanaoq.gl

tamatunngal inuusuttuaqqat atualertartut ikiliartulersimanerat pissutaatinneqarluni.

2. Avannaata Kommuniani sumiiffimmi ilinniarnissamut periarfissanik ujartuineq annertusiartorpa?

Ilinniartitaanermut Naalackersuisoqarfiup Kalaallit Nunaanni ilinniarnertuunngorniarfiit inuussutissarsiutinullu atuariit akornanni apersuinerani januar 2026-mi ingerlanneqartumi paasinarsisimavoq Avannaata Kommuniani ilinniartut akornanni atuarunnaartartut nuna tamakkerlugu agguaqatigiissitsinermit amerlanerusut, apersuisoqarneranilu nalilerneqarpoq tamanna ilinniakkat assigiinngitsut akimorlugit 50 %-it missaanniissimassasoq. Atuartut Avannaata Kommunianeersut aallaaviatigut GUX Aasiannut tiguneqartarput, tassanilu misilittakkani takuneqarsinnaavoq atuartut taakkua akornanni atuarunnaartartut atuartunit allanit malunnartumik amerlanerusut.

Avannaata Kommuniani Majoriaq uparuaavoq taamatut atuarnermik taamaatitsiinnartut amerlanerat najukkani ilinniarnissamut periarfissanik piumanerunernik kinguneqartartoq, aamma atuarunnaartartut taakkua ilaat Avannaata Kommuniani inuusuttunut ilinniagaqanngitsunut imaluunniit suliffeqanngitsunut ilaanerat uparuarneqarluni. Tamanna inuusuttut ilinniarnernannut suliffeqarnerannullu Naatsorsueqqissaartarfimmiit tabel 1-imi ilanngussa 2-mi aamma takuneqarsinnaavoq.

Najukkani ilinniarnissamut periarfissanik pisariaqartitsineq innuttaasut ilinniarnermi qaffasissutsimik anginerpaamik naammassisaqarsimasut pillugit Naatsorsueqqissaartarfimmi takussutissaq 5-imi ilanngussa 1-miittumi aamma takuneqarsinnaapput, tassani Avannaata Kommuniani ilinniarnikkut qaffasissuseq appasinnerpaajusoq takuneqarsinnaalluni. Avannaata Kommunia kommunituaavoq illutatigut ilinniartoqarfiunngitsaq, akerlianilli kommunini inuusuttunut ilinniartoqarfiusuni aamma inuussutissarsiutinut ilinniarfeqarfiusuni qaffasissuseq Avannaata Kommunianit qaffasinnerujussuulluni.

(Inuusuttunut ilinniartitaaneq meeqqat atuariata kingornagut ilinniarnernut pingaarnertigut immikkoortuuvooq, tamannalu pingaarnertigut ilinniarnernut ingerlaqqiffiusunut ilinniarnermut piginnaasanik tunniussiffiuvoq, akerlianilli inuussutissarsiutinut ilinniarneq ingerlaannaq fagit sulinissamik siunertallit iluini ilinniarnissamik ilinniarnermullu uppernarsaammik tunisiffiusussaallutik.)

Kommuni piffissami sivilunerusumi najukkani ilinniarnissamut periarfissanik pisariaqartitsisoqarneranut Naalackersuisoqarfimmut Naalackersuisunullu uparuaasarsimavoq. Taamatut kissaateqartoqarnera piffissami kingullermi annertusiartulersimavoq, minnerunngitsumik nunat tamalaat mittarfissaata takkuttussap sanaartornissaa eqqarsaatigalugu, taannalu ukiamut ammartussaassaaq.

Mittarfiup atuuffiini tamani sulisussanik ilinniarsimasunik assut pisariaqartitsisoqartoq kommunip ilanngullugu paasissutissiisutigivaa, soorluttaaq takornariat naatsorsuutigineqartut amerlinissaat pikkorissaanissanut, inuussutissarsiutigalugu ilinniarnernut aamma qaffassarnissamut ilinniaqqinnissamullu periarfissanut attuumassutilinnut isersinnaaneq maanna piumaneqalersimasooq. Kommuni tassunga tunngatillugu takornariaqarnerup, kiffartuussisarnerup kiisalu aalisarnerup iluini pisariaqartitsisoqarneranut uparuaavoq.

3. Ilulissani ilinniarsiit illorsuaani sorlermi Aasianni ilinniarnertuunngorniarfimmil immikkoortortamik pilersitsisoqarnissaanut periarfissaqarpa?

Naalakkersuisut Ilulissani ilinniarnertuunngorniarfimmik pilersitsinissamat periarfissanik misissuisimangillat. Naalakkersuisut, soorlu tamanna aamma allannguutissatut siunnersuummi takuneqarsinnaasoq, atuarfik inuussutissarsiutinut sammititaq aamma ilinniarnertuunngorniarfimmil ilinniarneq inuussutissarsiutinut sammititaq ataatsikkoortillugit aalajangiisoqarnissaanik kissaateqarput, taakkunungalu ilaassapput ilinniartut ineqarfissaat, tassanilu Ilulissani pikkorissaanissat atorlugit qaffassarnissamat ilinniaqqinnissamullu periarfissaqassaaq.

Ilinniartoqarfimmik Ilulissani inuussutissarsiortunut sumiiffimmilu pisariaqartitanut piareersimasinnaasunik pilersitsinissaq pillugu aalajangiisoqassagaluarpat tamanna siusinnerusukkut tunisassiorfittut atuarfiup illutaata massakut siunertamat Majoriamit atorneqartoq allanngortariaqassasoq Avannaata Kommuniala paasissutissiivoq.

4. Aasianni, Sisimiuni, Nuummi Qaartumilu ilinniartunut inissaqarniarnikkut unammillernartoqarpa, tassunga ilanngullugit ilinniarnertuunngorniarfiit?

Nuuk ilinniarnertut tamanut tunngatillugu ilinniartut ineqarfiini pisinnaasanut tunngatillugu annertuunik unammilligassaqqarpoq, ilinniartunullu inissiamik pisariaqartitsisunut utaqqisunut allattorsimaffiuteqarluni. Ilinniartut meerallit inissianut inissinneqartarput, massakkorpiarlu ineeqqamik perusersartarfilimmik ataatsimoorussamillu igaffilimmik tunineqartarput.

Tassunga peqatigitillugu siusinnerusukkut Naalakkersuisuusimasut aalajangersimapput inissiat nammineerluni attartortit tamarmik atorunnaarsinneqassasut, taamaattoqarmallu GUX Nuuk tamanna malissinnaajumallugu januar 2025-miilli allatut ajornartumik ilinniartorpasut kisermaat ineeqqani marlukkaartillugit ineqartinneqartariaqarsimapput, soorlu tamanna efterskolini pisartoq.

Illoqarfiit allat taamatorpiaq unammilligassaqqangillat inissanilu inoqanngitsuuteqarput - inussiarnersumik apeqqut 5 tullinnguuttoq takoqquneqarpoq.

Illoqarfiit ilinniartullu ineqarfii tamarmiullutik ilinniartut ineqarfiisa ilaanni oqummik ingerlaavartumik ajornartorsiuteqalertarput, tamatumunngalu ilinniartut ineqarfippasuinut tunngatillugu ilinniartut ineqarfiisa ataatsimut qanoq innerat pissutaavoq. Sinerissami ilinniartut ineqarfippasui annertuumik aserfallatsaaliuigineqarnissamik iluarsartorneqarnissamillu pisariaqartitsipput.

5. Illoqarfinni ilinniarnertuunngorniarfilinni qitiusumillu ilinniartut ineqarfii qassit atorneqanngillat?

Illoqarfiit makku ilinniartut ineqarfiinik atorneqanngitsuuteqarput:

Sisimiut (GUX aamma KTI) : Ulloq 1. januar aallernerfigalugu ilinniartut ineqarfiinik 45-nik atorneqanngitsuuteqarpoq

Aasiaat – (GUX) : 1. januar 2026 aallernerfigalugu ilinniartut ineqarfiinik 73-inik atorneqanngitsuuteqarpoq

Nuuk (NI, Im.IL, GUX, PI,II)	: Ilinniartut ineqarfiini pisinnaasanik suuteqanngilaq
Qaqortoq (GUX aamma NI)	: Massakkut ilinniartut ineqarfiinik 119-inik atorneqanngitsuuteqarpoq, 66-illi januaarimi atualertussanngortunut immikkoortinneqarsimapput
Paamiut (Im. II.il.)	Ilinniartut ineqarfiinik 22-nik inoqanngitsuuteqarpoq
Narsaq (Inuili)	: 1. januar 2026 aallarnerfigalugu 33-nik ilinniartut ineqarfiinik inoqanngitsuuteqarpoq
Ilulissat (SPS)	Ilinniartut ineqarfiinik inoqanngitsuuteqanngilaq

6. Ilulissani ilinniarnertuunngorniarfimmik pilersitsisoqassappat angallanneq, ilinniartut ineqarfii ilinniartitsisussaqaarniarnerlu eqqarsaatigalugit ingerlatsinikkut sipaaruteqartoqarnissaa naatsorsuutigineqarpa?

Ilulissani ilinniarnertuunngorniarfimmik pilersitsinissaq pillugu kissaammik saqqummiisoqarsimanngimmat Naalakkersuisut tamanna misissuiffigisimanngilaat. Naalakkersuisut, soorlu tamanna aamma allannguutissatut siunnersuummi takuneqarsinnaasoq, atuarfik inuussutissarsiutinut sammititaq aamma ilinniarnertuunngorniarfimmik ilinniarneq inuussutissarsiutinut sammititaq ataatsikkoortillugit aalajangiisoqarnissaanik kissaateqarput, taakkunungalu ilaassapput ilinniartut ineqarfissaat, tassanilu Ilulissani pikkorissaanissat atorlugit qaffassarnissamut ilinniaqqinnissamullu periarfissaqassaaq.

Ilinniarnertuunngorniarfik sulinikkut aningaasaqarnikkullu piujuartitsinermik tunngaveqarluni ingerlanneqassappat neqeroorut minnerpaamik sisamaniit tallimanut ingerlatsivittalik pisariaqartinneqartussaasoq nassuiaammi 2023-meersumi takuneqarsinnaavoq. Taamatut atuortoqartitsinissaq Avannaata Kommunia tamakkerlugu ilinniartuliinnarlugu pilersinneqarsinnaanngilaq, kisianni nunatsinni kommuninit tamanit ilinniartunngortitsisarnissanik pisariaqartitsiffiulluni.

Taamaammat Ilulissani ilinniarnertuunngorniarfiup nutaap sulinikkut malitsigisussaassavaa Aasianni GUX-imi ilinniartunngortussat ima ikitsigilersimassasut ilinniarnertuunngorniarfik aningaasaqarnikkut illersorneqarsinnaasumik ingerlanneqarsinnaajunnaartussaalluni. Taamaammat Ilulissani ilinniarnertuunngorniarfiup nutaap pilersinnissaa pisinnaasaqarnerulermik malitseqartussaassaaq, sulinermilu GUX Asiaap matuneqarnissaanik pisariaqartitsiffiussalluni, matumani naammattunik ilinniartussaqaarnissaaq sulinikkullu piujuartitsinermik tunngaveqarluni ilinniartoqarfeqaarnissaaq aammalu aningaasaqarnikkut illersorneqarsinnaasumik ingerlatsisoqarnissaa qulakkeerniarlugit.

Tassunga peqatigitillugu ilinniarnertuunngorniarfimmik nutaamik pilersitsinermi sanaartornermut ingerlatsinermullu aningaasartuutissat tamarmiusut annertungaatsiartussaasut nalilerneqarpoq, sullitassanullu killeqartunut tunngatillugu naammattussaanaatik, sullitassallu allamut nuunnermikkut allatut iluaquserneqarsinnaassallutik. Ilulissani atuartut e-GUX aqqutigalugu ilinniarnermik ingerlatsinissamut periarfissaqareerput, taamaammallu nassuiaammi kaammattuutigineqarluni ukkatarinninneq illutatigut pisinnaasat nutaat pilersinnissaannut paarlaallugu ilinniarnertuunngorniarfinni pioreersuni neqeroorutit

iluanni pitsaassutsip suliarinissaanut nukittorsarnissaanullu sammitinneqartuassasoq.

Taamaattumik Ilulissani ilinniarnertuunngorniarfimmik pilersitsisoqassappat assartuisarnernut, ilinniartut ineqarfiini inissanut ilinniartitsisussanillu sulisussarsiortarnermut tunngatillugu ingerlatsinikkut sipaartoqarsinnaanissaa naatsorsuutigineqarsinnaanngitsutut nalilerneqarpoq.

Tassunga peqatigitillugu Naalakkersuisut erseqqissarusuppaat ilinniarnertuunngorniarfiit pioreersut matuneqarnissaannik kissaateqartoqanngimmat, akerlianilli Ilulissani inuussutissarsiutinut atuarfimmik neqeroorummut inuussutissarsiutinut ilinniarnertuunngorniarfiup hybridiusup ilallugu pilersinnissaanut tunngatillugu suleqatigiinnissaq kissaatigineqarmat.

7. Nunatsinni ilinniartut atuartut ilinniartullu illoqarfinit nunaqarfinniillu sorlerninnganneernersut, aammalu atuartut ilinniartullu taakkua illoqarfinnut sorlernut ilinniariartut aallartarnersut pillugu Naalakkersuisut paasissutissiisnaappat? Tassani pineqarput inuussutissarsiutinut ilinniartut, ilinniarnertuunngorniarfiit ingerlaqqiffiusumillu ilinniartut.

Ilinniarnernut, taakkua tassaasinnaapput ilinniarnertut inuussutissarsiutinut tunngasut, ilinniarnertuunngorniarnerit ingerlaqqiffiusumillu ilinniarnertut, qinnuteqartarnernut atualertarnermullu tunngatillugu innuttaasut najugaqartarnernut killiffiup kinguneratigullu nuttartarnernut pisortatigoortumik paasissutissat qulaajaanissalluunniit pigineqanngillat.

Kalaallit Nunaat tamakkerlugu ilinniartut/atuartut qinnuteqarnissamut illoqarfillu ilinniartoqarfiusut ilaannut suqaluartumut ilinniarnertuunngorniarfimmik qinnuteqarnissamut tunngatillugu kissaatigisaminnut periarfissaqarput, tassalu kommunip nammineerluni ilinniarnertuunngorniarfianut, taannalu Avannaata Kommuniarnerit tunngatillugu tassaavoq GUX Aasiaat.

GUX – ilinniarnertuunngorniarfimi ilinniarnertut

Illoqarfimi ukunani ilinniarnertuunngorniarfeqarpoq/GUX-eqarpoq: Aasiaat, Sisimiut, Nuuk aamma Qaqortoq.

Tamatuma saniatigut paasissutissiisutigineqarpoq kikkut tamarmik timersornermut sammititamut qinnuteqarusuttut Nuummik qinnuteqartarmata (GUX Nuuk paasissutissiivoq nunarput tamakkerlugu qinnuteqaatinik tigusaqartarluni), atuartorpassuillu Avannaata Kommuniarnerit (GUX Aasiaat paasissutissiivoq matumani atuartuutimik tamarmiusut 30 %-iisa missaat pineqartut) Aasianni GUX-imut qinnuteqarniarlutik imaluunniit Sisimiuni GUX-erniarlutik toqqartaraat. Sisimiuni GUX paasissutissiivoq eGUX-imi Kalaallit Nunaat tamakkerlugu illoqarfinniit nunaqarfinniillu mikinerusunit amerlasuunit qinnuteqartorpassuarnik takusaqartarlutik.

EUD - inuussutissarsiutinut ilinniarnertut -- Inuussutissarsiutinut ilinniarnernut tunngatillugu ilinniartut/atuartut illoqarfinnut qitiusumik ilinniartullu qinnuteqartarput. Illoqarfii makku pineqarput:

- Ilulissat – SPS Perorsaarnermik Ilinniartut
- Nuuk – Imarsiornermik Ilinniartut, Maritimskolen, PI Peqqissutsimut Ilinniarnertut, Niuernermik Ilinniartut/Greenland Business School

- Sisimiut - KTI, Kalaallit Nunaanni Teknikimik Ilinniartarfik, tassani Sanaartornermut Ilinniartarfik, Saviminilerinermik Ilinniartarfik, Oqaatsinik Pikkorissaanerit
 - Kalaallisuuliornermik Ilinniartarfik, Nationaldragtskolen
 - Issittumi DTU
- Qaqortoq – Niuernermik Ilinniartarfik Kujataa (Niuerneq takornariaqarnerlu)
- Narsaq - Inuili Greenland Food College

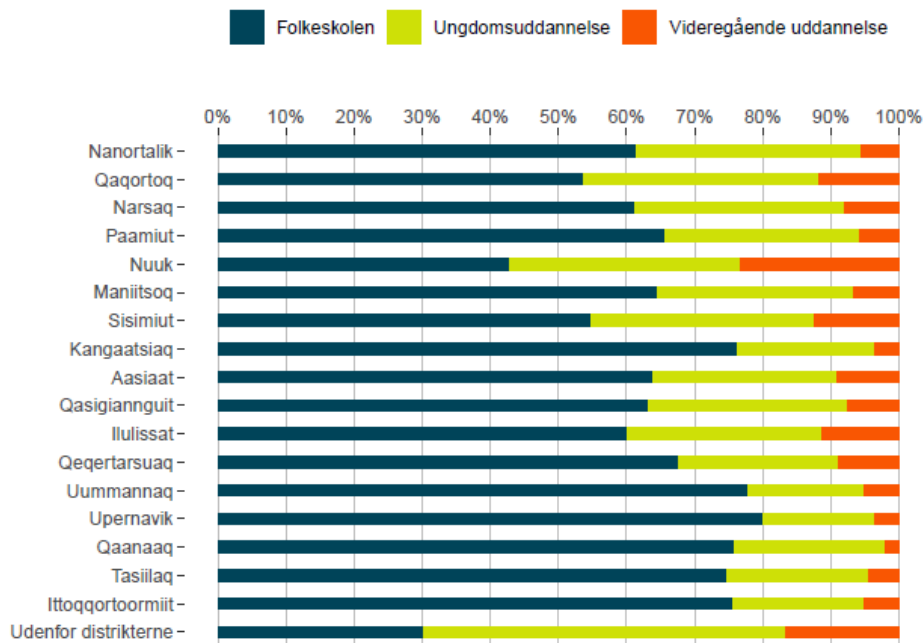
Ingerlaqqiffiusumik ilinniarnert:

Ingerlaqqiffiusumik ilinniarnert massakkut Kalaallit Nunaanni piffinni marlunni atuarfigineqarsinnaapput, erseqqinnerusumik Nuummi Ilulissanilu, pisariaqarsimappallu Danmarkimi nunaniluunniit allani. Ilinniartut ilinniarnerni taakkunani ilinniarusuttut taamaalillutik sinerissamit tamarmiusumit illoqarfinnut taakkununga qinnuteqartarput.

8. Sinerissami sumiiffinni innuttaasut ilniarsimasut qassiunersut procentingorlugit Naalackersuisunit paasissutissiissutigineqarsinnaava?

Innuttaasut qaffasinnerpaamik ilinniarnikkut qaffasissusermi amerlanerpaallutik naammassinninnikut sumiiffinnut agguataarnerat takussutissiaq 5-imiit ilanngussaq 1-imut takuneqarsinnaapput. Innuttaasut ilinniarnikkut kinaassusaat ilanngullugu. Paasissutissat Naatsorsueqqissaartarfimmiit pissarsiarineqarsimapput takuneqarsinnaallutillu. Kisitsisit nutaanerpaat 2024-meersuupput.

Figur 5: Befolkningens (16-74 år) højst fuldførte uddannelsesniveau opdelt på distrikter

Note: Ungdomsuddannelser omfatter Gymnasial- og erhvervsuddannelse samt suppleringskurser.

Kilde: Grønlands Statistik – se tal i Statistikbanken (<https://bank.stat.gl/UDDISCPROG>)

9. Inuussutissarsiutinut sammiveqartumik ilinniarfiup inuussutissarsiutinullu sammiveqartumik ilinniarnertuunngorniariup ilinniartunut inissiertallip, ataqatigiissitsilluni piginnaanngorsaaneramik ilinniaqqittarnissamillu periarfissaasinnaasumik pikkorissaaqqinnermik Ilulissani neqeroorutaasussamik aningaasalersuinissaq pillugu Naalackersuisut qanoq isumaliuteqarpat?

Naalackersuisut UPA 2025_75-imut allannguutissatut siunnersuuteqarnerminni tullinnguuttuni nassuiaammut kissaammik imaattumik saqqummiussaqrut: "Atuarfimmik inuussutissarsiutinut sammititamik aamma ilinniarnertuunngorniariup inuussutissarsiutinut ilinniarnertut sammititamik ilinniartut ineqarfiinik ilallugu, Ilulissani pikkorissaanissamut neqeroorut aqqutigalugu qaffassarnissamut ilinniaqqinnissamullu periarfissanik ilalimmik pilersitsinissamut periarfissanik Naalackersuisut misissuinissamut peqquneqarnissaat pillugu Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. *Misissuineq aningaasalersuinissamut periarfissat qulaajarneqarnerannik kiisalu allatut iliorluni ilinniartut ineqariaasiannut periarfissat qulaajaaffiginerannik imaqassaaq.* "

Immikkoortup naammassillugu suliarinissaata aamma Inatsisartut aalajangernissaasa utaqqimaaneranni Naalackersuisut paasissutissanik pissarsiniarlutik aallartissimapput suliarlu suliaralugu aallartissimallutik. Tamatuma kingorna nassuiaat ilaatigut aningaasaliisoqarnissaanut siunnersuummik imalik suliarineqarsinnaassaaq, apeqqullu akineqarsinnaassalluni.

10. Inuussutissarsiutinut sammiveqartumik ilinniarfiup inuussutissarsiutinullu sammiveqartumik ilinniarnertuunngorniariup ilinniartunut inissiertallip, ataqatigiissitsilluni piginnaanngorsaaneramik ilinniaqqittarnissamillu periarfissaasinnaasumik pikkorissaaqqinnermik Ilulissani neqeroorutaasussamik pilersitsinissaq qitiusumik ilinniarfinnut ilinniarnertuunngorniariup pioreersunut qanoq sunniuteqassava?

Avannaata Kommunian kisiartaalluni inuusuttunut ilinniarfiuteqanngilaq, kommuniniillu tamarmiusuniit ilinniarnerup tungaatigut qaffasissutsikkut appasinnerpaajulluni, akerlianillu kommunini inuusuttunut ilinniarfeqanngitsuni inuussutissarsiutinullu ilinniarfeqanngitsuni Avannaata Kommuniani ilinniarnikkut qaffasissutsimiit malunnartumik qaffasinnerulluni.

Inuusuttunut inuussutissarsiutitigullu ilinniarnerni inuusuttunut Avannaata Kommunianeersunut tunngatippiarlugu aamma kommunimiit suliffissaaleqisunut kisitsisit ilaatillugit aammalu inuussutissarsiutinut ilinniarnertut piumaneqaqisunut tunngatillugu ilimanarsivoq pisariaqartitsineq ima annertutigilersimassasoq qitiusumik ilinniarfinni pioreersuni malunnaatilimmik sunniuteqartoqarnaviarnani, tassami eqimattat taakkua amerlanerpaartaat neqeroorutitut taakkununga sammititanut massakkorpiaq ilaanngillat.

Tassunga peqatigitillugu tamanna qitiusumik ilinniarfinnut pioreersunut Kalaallit Nunaat tamakkerlugu pikkorissaanerni sammisassanik annertuisanik periarfissiissaaq, pisariaqarpallu najugaq qimannagu ingerlatsinissamik suliaqartoqarsinnaassalluni - assersuutigalugu aalisarnermi eqqiluisaarnissamut pikkorissaanerit kalaallinik ilinniartitsisulerluni kalaallisut ingerlattarnissaannut Inuili neqeroortitsisinnaassaaq

pikkorissaanernillu qulakkeerinnilluni, tamakkulu Ilulissani pikkorissaasarnissanut neqeroorutinut ilaassapput.

Ataatsikkut atuarfimmik inuussutissarsiutinut sammititamik ilinniarnertuunngorniarfimmillu inuussutissarsiutinut sammititamik ineriartortitsisoqarnissaanut pilersitsisoqarnissaanullu kissaammut tunngatillugu Naalackersuisut kissaatigaat tamanna Aasianni GUX suleqatigalugu pissasoq, taamaaliornikkut inuusuttunut ilinniarnernut neqeroorutit pioreersut ingerlalluartullu atorlugit piunissamut tunngavigineqartup atorunnaarnissaanut paarlaallugu GUX Aasiaat ilaatinneqalissammat, tassungalu peqatigitillugu GUX Aasiaat suleqatigalugu inuussutissarsiutinut ilinniarnernut ilinniarnertuunngorniarfimmik akuleriissitsisumikineriartortitsisoqarnissaa anguneqarsinnaassammat, taamaaliornikkut taakkua ilisimasaat, ilinniartitsisooreersut atorussallu sulii pitsaanerusumik atorluarneqarsinnaassammata.

11. Inuussutissarsiutinut sammiveqartumik ilinniarfimmik, aamma inuussutissarsiutinut sammiveqartumik ilinniarnertuunngorniarfimmik, ilinniartunut inissialimmik pisariaqartitsineq pillugu nalilersuinermut Naalackersuisunit suut tunngavigineqarpat (pisariaqartitsinermut misissuinernik tassungaluunniit assingusunik)?

Naalackersuisut ilaatigut Naalackersuisut nassuiaataannik 2023-meersumikaallaaveqarput, tassanilu ima allassimasoqarpoq:

"Avannaata Kommunia sulisussanik amigaateqarnermut tunngatillugu unamillernartunik naapitassaqarpoq, pingaartumik akunnittarfeqarnerup, kisiannili aamma sanaartortitsinerit, iluanni. *Avannaata Kommuniani akunnittarfeqarnerup tungaatigut massakkorpiaq sulisussanik 33-nik amigaateqartoqartoq, sanaartortitsinerinilu sulisussat 93-it amigaatigineqartut qulaajaanermi takuneqarsinnaavoq.*

Avannaata Kommuniani inuussutissarsiutinut ataatsimiititaliaq aamma nalunaarusiamik suliaqarsimavoq, tassanilu takornariaqarnermut suliaqarfiup iluani sulisussanik pisariaqartitsineq qulaajarneqarpoq. Avannaata Kommuniani takornariaqarnermut suliaqarfiup iluani sulisussanik pisariaqartitsiffiunerata misissuiffigeqqissaarnerani takuneqarsinnaavoq inunnik ilisimasalinnik ilinniarnikunik amigaateqartoqartoq, pingaartumik qaaqqusisunut, ilitersuisartunut allaffissornikkullu sulisunut tunngatillugu. Tuniniaasarnermut, kiffartuussisarnermut oqaatsinullu pikkorissaasarnerit aamma piumaneqarput.

Ilaasunik angallassisarnermut atatillugu isumannaatsuutitsinissap pitsaanerulernissaanut sulisut ilinniartittarnissaat qaffassartarnissaalu pisariaqartinneqarpoq, pingaartumik inuttat imaanilu isumannaatsuunissamut tunngatillugu. Sulisussanik naatsorsuutigalugu qaffattoqarnissaani pisariaqartitsineq Ilulissani mittarfissap ammarneqarneranut atatillugu malunnartumik qaffattussaavoq. Ulluni takorniarfiusartuni ullumikkut takornariaqarnerup iluani sulisussanik malunnartumik amigaateqartoqareerpoq." (qupperneq 15, oqaaseqatigiit 6-17)

2022-p ukiaanerani Avannaata Kommuniani Majoriaq kommuni tamakkerlugu inuussutissarsiortuniit tamanit suliffeqarfiit 200-t sinnerlugit paasissutissanik katersuiffiginerisigut Avannaata Kommuniani sulisussanik pisariaqartitsineq qulaajarneqarpoq. Taamaalinerani mittarfissap nutaap

naammassinissaa ammarnissaalu eqqarsaatigalugu aammalu tikeraartartut amerlanerulernissaata kingunerisaanik naatsorsuutigineqarpoq unnuisarnerit, neriniartarfiit, misigisassat, aalisarnerup sanaartornerullu iluini sulisussanik amerlanernik assut pisariaqartitsisoqalerumaartoq inerniliunneqarsimavoq, taamaammallu aamma kommunimi ilinniarnissat ilinniaqqinnissallu qaffarnissamullu periarfissat annertuumik pisariaqartinneqalertussaassallutik.

Qulaajaasoqarnerani paasinarsivoq pisariaqartitsineq ukiuni tulliuttuni qaffakkiartorumaartoq, tamannalu ilaatigut kisitsisinit Naatsorsueqqissaartarfimmeersunit taparserneqarpoq: "Innuttaasut ilinniarnikkut takussutissartaat"(iluseq 5), tassani sulisut amerliartortut, kisiannili ilinniarnikkut qaffasissuseq appariartortoq, takuneqarsinnaalluni. Taamatut qulaajaasoqarnera ataatsikkut atuarfimmu inuussutissarsiutinut sammititamik aamma ilinniarnertuunngorniarfimmik inuussutissarsiutinut sammititamik pilersitsisinnaanermut kissaataasumut aamma tunngavigineqarpoq.

Naalackersuisuttaaq tamatuma saniatigut inuussuttuni sullitani suliffissaaleqisunut kisitsisit pisariaqartitsinerup nalilersuiffiginissaani aamma tunngavigivaat. Inuussuttu ilinniarnernannut sulinerannullu tunngatillugu tabel 1-imi ilanngussaq 2-mi takuneqarsinnaavoq Avannaata Kommuniani inuussuttut sullinneqartut ajoraluartumik amerliartulersimasut, eqimattallu taakkua Attassiinnarnissamut Inerisaanissamullu Pilersaarut 2 naapertorlugu immikkut suliniuteqarfigineqartussaammata kisitsisit tamakku taamaammata aalajangiisoqarnissaanut tunngavimmut ilaasussaassapput.

12. Ilulissani pikkorissaasarnissamut neqeroorummik ilinniartunut inissialtammik pisariaqartitsinermut nalilersuineq pillugu Naalackersuisut suut tunngavigaat (pisariaqartitsinermut misissuinernik tassungaluunniit assingusunik)?

Naalackersuisut ilaatigut kisitsisit Naatsorsueqqissaartarfiup "Innuttaasut ilinniarnikkut takussutissaat"-miittut (takussutissiaq 5) pingaartissimavaat, taakkunanilu sulisut amerliartortut kisiannilu ilinniarnikkut qaffasissuseq appariartortoq takuneqarsinnaalluni, tamannalu pisariaqartitsinerup nalilersuiffiginissaanut tunngaviuvoq, tassalu ilinniarfimmik pikkorissaanissamut neqeroornissamut periarfissalimmik pilersitsisoqassasoq.

Taamatuttaaq kommuni tamakkerlugu inuussutissarsiutit tamakkerlugit suliffeqarfiit 200-t sinnerlugit paasissutissatigut annertuumik katersuiffiginerisigut Avannaata Kommuniani sulisussanik pisariaqartitsinerup misissuiffiginerani tamakku Majoriap isummersuutaanut ilaalersussaassapput. Mittarfiit nutaat naammassineqarnissaat ammarneqarnissallu, tassungalu atatillugu tikeraat kinguneratigut naatsorsuutigalugu amerliartulernissaat eqqarsaatigalugu, unnuisarnerit, neriniartarfiit, misigisassat, aalisarnerup sanaartornerullu iluini sulisussanik amerlanernik pisariaqartitsisoqalertussaavoq, taamaammallu kommunimi ilinniarnissat ilinniaqqinnissallu annertuumik pisariaqartinneqalertussaallutik.

Qulaajaanermi takuneqarsinnaavoq pisariaqartitsineq ukiuni tulliuttuni qaffakkiartulerumaartoq, tamannalu ilaatigut Sulisitsisuniit aamma Avannaata Kommuniani kommunalbestyrelsimiit saaffiginnittuarnerit aqutigalugit

tapersorsorneqarpoq - inuussutissarsiuterpassuit iluini qaffassarnissamut ilinniaqqinnissamullu neqeroorutit amigaataapput, aningaasaqarnikkut takkuttussat, kisiannili aamma amerlasoorpassuit ilaquuttaminnik sapaatip akunnerpassuarni qimatsisinnaasanninnerat, pissutaallutik sumiiffimmi ingerlatsisarnissaq pisariaqartinneqarpoq.

13. Ilulissani inuusuttunut ilinniarniarfimmik neqeroorummik pilersitsisoqarnissaanut periarfissanik Naalackersuisut misissuinissaanut suna tunngaviua?

Naalackersuisut ilaatigut inuusuttuni sullitassani suliffissaaleqisunut kisitsisit pisariaqartitsinerup nalilersuiffiginissaanut tunngavissatut pingartippaat. Inuusuttut ilinniarnernannut sulinerannullu tunngatillugu tabel 1-imi ilanngussaq 2-mi takuneqarsinnaavoq Avannaata Kommunianni inuusuttut sullinneqartut ajoraluartumik amerliartulersimasut, eqimattallu taakkua Attassiinnarnissamut Inerisaanissamullu Pilersaarut 2 naapertorlugu immikkut suliniuteqarfigineqartussaammata kisitsisit tamakku taamaammat aalajangiisoqarnissaanut tunngavimmut ilaasussaassapput.

Taamatuttaaq Kalaallit Nunaanni ilinniarnertuunngorniarfinni ilinniarnerni pioreersuni misilittakkat aalajangiisoqarnissaanut tunngavineqartumut iluaqutaasinnaassapput. Inuusuttut Ilulissaneersut Nunattalu avannaaneersut allat Aasianni, Nuummi, Qaqortumi Sisimiunilu ilinniarnertuunngorniarfinnut pioreersunut taamaallaat innersuuttarnissaanut atasumik unammilligassaqartoq paasineqarsimavoq.

Unammilligassat pingaarnermik nunakkut ungasissutsinut, inuusuttuaraalluni nuunnissamik pisariaqartitsinerumt kiisalu ilinniarnertuunngorniarfimmil faginut ilinniagassanut aqutissanut sulinissamut qaninnerusut inuussutissarsiutinullu sammititat ataatsikkoortinnissaanut amigartumik periarfissaqartitsinerumt atassuteqarput. Naallu inuusuttunut ilinniarnissamut periarfissanik allanik nassaassaqaraluartoq, soorlu qitiusumik ilinniarnertuunngorniarfinni inuussutissarsiutinut ilinniarnert, ilinniarnertuunngorniarfinni pioreersuni ilinniarnert ingerlaqqiffiusut qitiutillugit ilusilersugaasimapput, inuusuttullu ilinniarnertuunngorniarfinni fagit inuussutissarsiutinullu tunngasut ataatsikkoortillugit piumanerusaraat takuneqarsinnaalluni.

Tassunga atatillugu Ilulissani ilinniarnertuunngorniarfimmil inuussutissarsiutinut neqeroorut, EPX-imik sanasimanermut assingungajattoq, ilinniarnertuunngorniarfimmil ilinniarnert, inuussutissarsiutinut ilinniarnert sumiiffimmilu sulisoqarniarnikkut pisariaqartitsinerit akornanni pitsaanerusumik ataqatigiittoqalernissaanut tapeeqataasinnaapput. EPX Danmarkimi ilinniarnertuunngorniarfinni inuusuttut ilinniarnernannut atatillugu nutaajuvoq, tassanilu atuagarsornikkut fagit inuussutissarsiutinut sammititamik ilinniarnissamik ilaqartut ataatsikkoortinneqarput, matumani inuusuttut tunngaviusumik atuarfimmiit sulinerumt qaninnerusumik tunineqassapput, tamatumanilu inuussutissarsiutinut ilinniarnernut, professionsbachelorinut universititinullu ammaasoqassaaq. Ilinniarneq amerlanertigut ukiunik marlunnik sivilisussuseqartarpoq ukiumi ataatsimi qaffassaqqinnissamut periarfissaqarluni, tassanilu suliniutissat, suliffeqarfinnik suleqateqarnissaq aammalu siunissami ilinniarnermik toqqaanissap paasinissaa ukkatarineqarput.

Tassunga peqatigitillugu Naalakkersuisut ilinniartunut/atuartunut Avannaata Kommuniameersunut tunngatillugu atuarunnaartortorpassuit ernumassutigalugit taasaqarsimapput, taamaammallu Naalakkersuisooqatigiinnissamik Isumaqatigiissummi oqaasertalereersimallugu: "Naalakkersuisooqatigiit Ilulissani inuusuttunut ilinniarnermik inuusutissarsiortut pisariaqartitaanut naleqqussakkamik pilersitsisoqarnissaanut sulissuteqarniarput".

Taamaammat Naalakkersuisut inuusuttut toqqissisimanartunik qularnaatsunillu avatangiiseqarlutik angerlarsimaffimmini najugaqaannarnissaasa qulakkeernissaannik kissaateqarput, tassalu inuusutillutik inuusuttut ilinniarnernannik aallartisisinnaaqullugit, tassungalu peqatigitillugu illoqarfiup kommunillu ineriartornissaanut tapersersuisinnaaqullugit.

14. Aasianni, Sisimiuni, Nuummi, Qaqortumi kiisalu Nordatlantisk Gymnasieklassemil ilinniarnertuunngorniarniit pioreersut atornerqarnissaannut attuumassutilinnik unammillernartoqarpa?

Naalakkersuisoqarfiup januar 2026-mi ilinniarnertuunngorniarninnut apeqquteqarami ilinniarnertuunngorniarniit tamarmik akipput ataatsimut unammilligassaqarlutik. Taakkua tassaapput:

- Ilinniartitsisunik pisinnaasalinnik amigaateqarneq. Ilinniarnertuunngorniarniit ilinniarnertuunngorniarninni ilinniartitsisussanik Danmarkimeersunik sulisussarsiortarnissamik suli pinngitsuuisinnaanngillat, matumani pinngortitamut ilisimatusarnermut fagit aamma oqaatsinut fagit qaffasissukkut neqeroortigisinnaaniarlugit, ilinniarnertuunngorniarniillu ilinniartitsisunik kalaallisut oqaasilinnik amigaateqarnerat ilanngullugu.
- Atuarfinni ilinniartullu ineqarfiini oqoqarneq pissutaalluni aserfallatsaaliuisoqarnissaanut suliassat annertuut.
- Inuusuttortorpassuit GUX-imiinnissamut tulluurtuunngillat, inuusuttullu ilinniarnertuunngorniarnimmi/tunngaviumik ingerlatsinissami allatut periarfissaqannginnertik pissutigalugu inuusuttut ilinniarnernanni tassani ilinniartunngortarput, taamaalinerani ilinniakkap toqqarnissaanut isummernissaminnut periarfissinneqassallutik. Atuartunut taakkununga tunngatillugu faginut qaffasissuseq qaffasippallaarpoq, tamatumalu kingunerisarpa misilitsinermi angusinnitsoortarnerat ukiullu atuarfiusup ingerlanerani atuarunnaartarnerat.
- Tamatuma saniatigut atuartortorpassuit amerlasuut atuarunnaartarnerannut ilisarnaatit atorlugit unammilligassanut ilaammat atuartut inuttut inuuniarnikkulluunniit assigiinngitsorpassuarnik ajornartorsiuteqarnerat, tamannalu ilinniarnertuunngorniarniit allannngortissallugu ajornakusoortippaat - naak atuartunut siunnersuisarnerit aamma atugarissaarnissaq qitiutillugu annertuumik suliniuteqartoqaraluartoq.
- Aningaasaqarneq sukannersoq ilanngaaffigisarlu, tamannalu isumaqarpoq fagit toqqagassat amerlasuut sammisassallu amerlasuut neqeroortigineqarsinnaaneq ajormata, tassami ilinniartitsisut tiimissaannut atortussanullu akissaqartoqanngilaq.
- Kultureqarneq ileqqoqarnerlu - ilinniarnernit inuiaqatigiillu pillugit oqaloqateqartannginnerit malitsigisarpaat inuusuttortorpassuit angerlarsimaffimminnit nukingisaarneqarneq kajumisaarneqarnerlu ajornerat.

- Ilinniarnermut atatillugu angerlarsimaffigisamiit nuunnissaq atuarunnaarnissap ulorianaataanut qaninnerulersitsisinnaavoq, tassalu ilaqtutaniit, inuttut attaveqarfigisartakkaniit toqqammavinniillu ilisimaneqartuniit ungasillinerup malitsigisaanik.

15. Ilulissani, Sisimiuni, Nuummi, Paamiuni, Qaqortumi Narsamilu inuussutissarsiutinut sammiveqartumik ilinniarfiit pioreersut atorneqarnissaannut attuumassutilinnik unammillernartoqarpa?

Naalackersuisoqarfiup qitiusumik ilinniarfinnut/inuussutissarsiutinut ilinniarfinnut apersuinerani atuarfiit ataatsimoorlutik akissuteqarput makkuninnga unammilligassaqarlutik:

- Inuttut inuuniarnikkulluunniit ajornartorsiutit assigiinngitsut pissutaallutik atuarunnaartarnerit, tamakkulu atuarfiup suliarissallugit allanngortissallugilluunniit ajornartorsiorfigisarpai - naak atuartunut siunnersortit atorlugit annertuumik suliniuteqartoqaraluartoq atugarissaarnissarlu qitiutinneqaraluartoq.
- Aningaasaqarneq sukannersoq ilanngaaffigisarlu, tamanna atuarfinni amerlasuuni fagit toqqagassat sammisassallu ilaasa itilerneqarsinnaannginnerannik kinguneqartarpoq, tassami ilinniartitsisut tiimissaannut atortussanullu akissaqartoqanngilaq.
- Oqoqarnerit, amigartumik aserfallatsaaliuisarnerit pissutaallutik aserfallatsaaliuinissamut suliassat annertuut aamma atuarfinni ilinniartut ineqarfiini pisoqalisoornerit.
- Ilinniarnermut atatillugu suliffimmiinnissanik amigaateqarneq
- Suliffissaqarneq annertusiarortoq, matumani ilinniagaqanngitsut atuarfimmikkunnaareerluni pissarsilluarnissamut periarfissaqarluarneq aamma ilinniartoqarnissamut/suliffimmi ilinniartoqarnissamut piffissaqarsimatinnani.
- Kultureqarneq ileqqoqarnerlu - ilinniarnertit inuiaqatigiillu pillugit oqaloqateqartannginnerit malitsigisarpaat inuusuttorpassuit angerlarsimaffimminnit nukingisaarneqarneq kajumisaarneqarnerlu ajornerat.
- Ilinniarnermut atatillugu angerlarsimaffigisamiit nuunnissaq atuarunnaarnissap ulorianaataanut qaninnerulersitsisinnaavoq, tassalu ilaqtutaniit, inuttut attaveqarfigisartakkaniit toqqammavinniillu ilisimaneqartuniit ungasillinerup malitsigisaanik.

Tamatuma saniatigut Nuummi Ilulissanilu ilinniartut ineqarfiinut tunngatillugu assinganik unammilligassaqarpoq, soorlu apeqqu 4-mi nassuiarneqartoq. Ilinniartut ineqarfiinik amigaateqartoqarpoq, taakkunungalugu utaqqisunut allattorsimaffiit takipput.

16. Ilinniagaqalernissaq innuttaasunut ullutsinni pisariaua?

Innuttaasut ilaannut tunngatillugu ilinniarnernut isersinnaaneq ajornakusoortutut misiginarsinnaasarpoq, pingaartumik ilinniarnissamik ingerlatsinissami nuunnissaq pisariaqarsimappat aammalu ungasissutsit takisuut aamma angerlarsimaffigisap avatani najugaqarnissaq pissutaasimappata. Nunami ungasissutsit, inuit nuttartarnerat, najukkani killilimmik neqeroortarnerit kiisalu inuttut aningaasaqarnikkullu pissutsit ilinniarnernerup aallartinnissaanut naammassineqarnissaanullu aporfinngoriaannaapput. Tamanna aamma ineqarallartitsinissap pisariaqartinneranut atuuppoq. Soorlu siuliani

taaneqareersoq illoqarfiit ilaanni ilinniartut ineqarfiinut atugassarititat ilinniarnernup aallartinnissaanut naammassineqarnissaanullu aporfinngoriaannaapput, tassalu inuusuttunut, kisiannili aamma inersimasunut suliffilinnut, ilaqutalinnut ineqartunullu tunngatillugu.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Nivi Olsen

2024-mi innuttaasut ilinniarsimassusaat

Saqqummersitami uani innuttaasut ilinniagaqarnerisa kisitsisitigut paasissutissaat atorlugit innuttaasut ilinniarsimanerisa qaffasissusaat ilinniarnersalu isikkuat takuneqarsinnaapput.

Innuttaasut ilinniarsimanerisa allanngornerisa taamaallaat piginnaasaqalersitsisumik ilinniagaqarsimanersut ersersinngilaat Kalaallit Nunaannut nuuttartut aamma Kalaallit Nunaannit nuuttartut ilinniarsimasaasa qaffasissusaat aamma sunnertarpaat. Innuttaasut ilinniarsimanerisa qaffasissusaat aamma inuit toqusut ilinniagarisimasaanit sunnerneqartarput.

Ilinniakkat qaffasissusiisa nalunaarsuutaat nalinginnaasumik innuttaasuni inuusunnerusuni matussusiinerusarput. Taamaattumik ilinniakkat qaffasissusaanni qaffariaatip ilaa ilinniakkat naammassineqartut annertuumik matussusiinerulernerannik peqquteqarsinnaavoq (saqqummersitami periaatsimut nassuiaat takuuk).

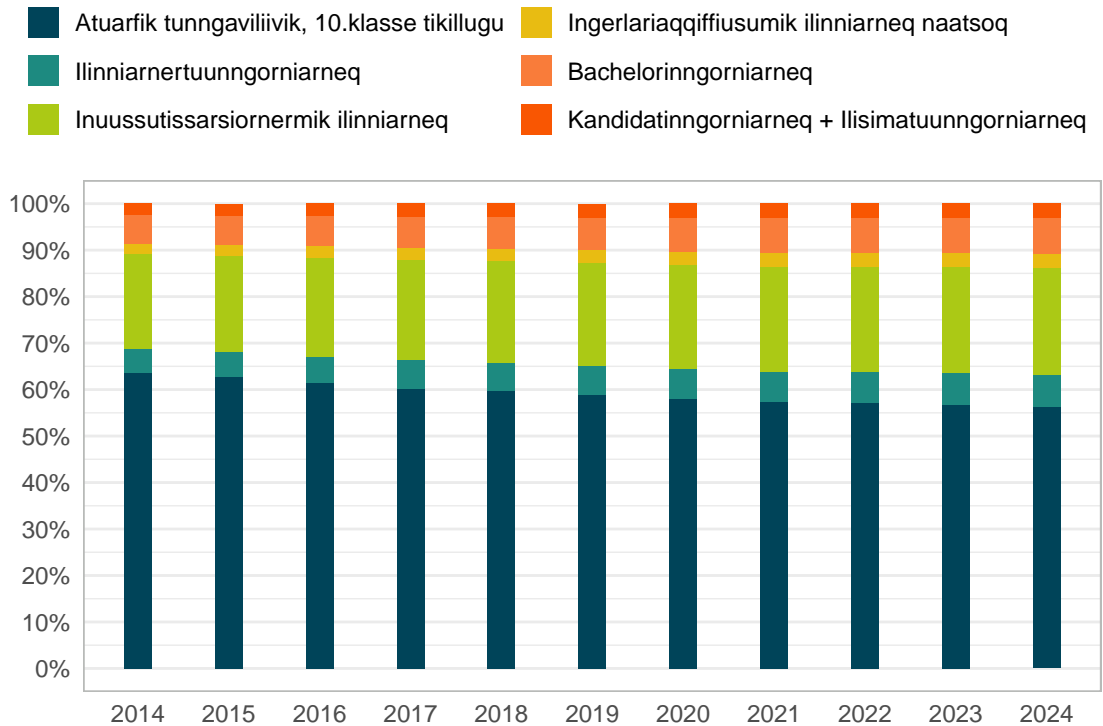
Innuttaasut ilinniarsimassusaat pillugit kisitsisitigut paasissutissanut nalunaarsueriaaseq 2024-mi Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Timersornermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmit allanngorsimavoq, tassa allaffimmiutut ilinniarsimasut (HK-assistent) ISCED-klassificeriinermi allamut inissinneqarsimagamik. Siornatigut inuit qaffasinnerpaamik Angusamik qaffassaasimasutut inissinneqarsimasut (ISCED 4), manna saqqummersinneqartumi qaffasinnerpaamik inuussutissarsiummik ilinniagaqarsimasutut nalunaarutigineqarsimapput (ISCED 3).

Meeqqat atuarfianit qaffasinnerusunik ilinniagaqarsimaneq

2024-mi innuttaasut 16-it 74-illu akornanni ukiullit 43,6 pct.-ii meeqqat atuarfiannit qaffasinnerusumik ilinniagaqarsimapput, ukiut qulit ingerlanerini 7,6 procentpoint-imik qaffallutik.

Taakkunanga 13,9 pct.-ii ingerlariaqqiffiusumik ilinniakkamik naammassinissimapput, 29,8 pct.-iilu ilinniarnertuutut, inuussutissarsiummik ilinniakkamik imaluunniit angusanik qaffasaanermik ilinniagaqarsimallutik. Ukiullu qulit ingerlanerini 3,1 procentpoint-inik aamma 3,8 procentpoint-inik qaffariarsimapput.

Titartagaq 1. 2014-miit 2024-mut innuttaasut qaffasinnerpaamik ilinniarsimasaat

Nassuiaat: Ilinniarnertuunngorniarnarluni inuussutissarsiornermilu ilinniarnerni aamma qaffassarluni ilinniarnertit ilaapput.

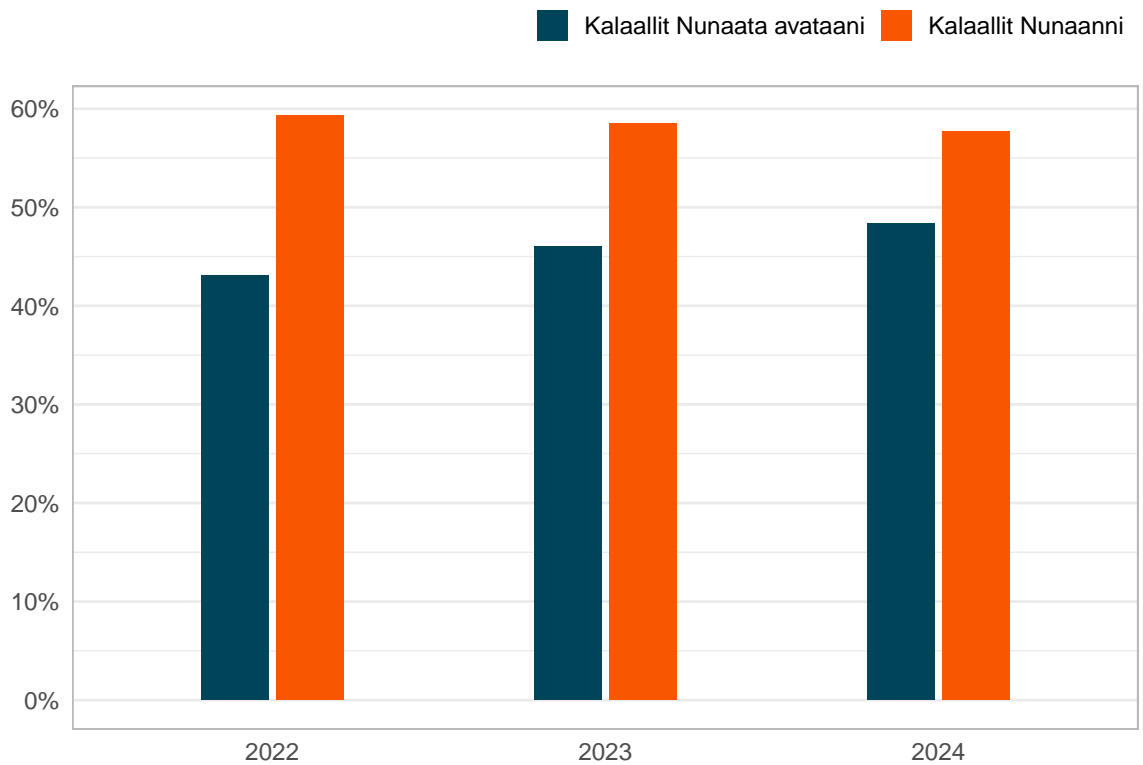
Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik – Kisitsisaataasivimmi kisitsisit (<https://bank.stat.gl/UDNISCPRG>).

Inunngorfik malillugu meeqqat atuarfiannik naammassinnissimaneq

2024-mi innuttaasut Kalaallit Nunaanni inunngorsimasut 58 pct.-iisa meeqqat atuarfiat qaffasinnerpaatut ilinniagarisimavaat, 2022-mi 59 pct.-iusimallutik. Innuttaasullu Kalaallit Nunaata avataani inunngortut 48 pct.-ii meeqqat atuarfiannik qaffasinnerpaamik naammassinnissimapput, 2022-mi 43 pct.-iusimasut.

Kalaallit Nunaata avataani inunngortut ilinniagaqarsimassusiisa appariaataat Asiamiunik nunasisunik amerliartuinnartunillu peqquteqarpoq. Innuttaasut Asiami inunngortut amerlasuut ilinniagaqarsimanermit nalunaarsuuteqanngillat.

Titartagaq 2. Innuttaasut (16-74-inik ukiullit) meeqqat atuarfianniit qaffasinnerusumik ilinniagaqarsimasut amerlassusaat, inunngorfik malillugu

Nassuiaat: 16-74-inut ukiullit meeqqat atuarfiannik qaffasinnerpaatut ilinniagaqarsimasunut inunngorfik.

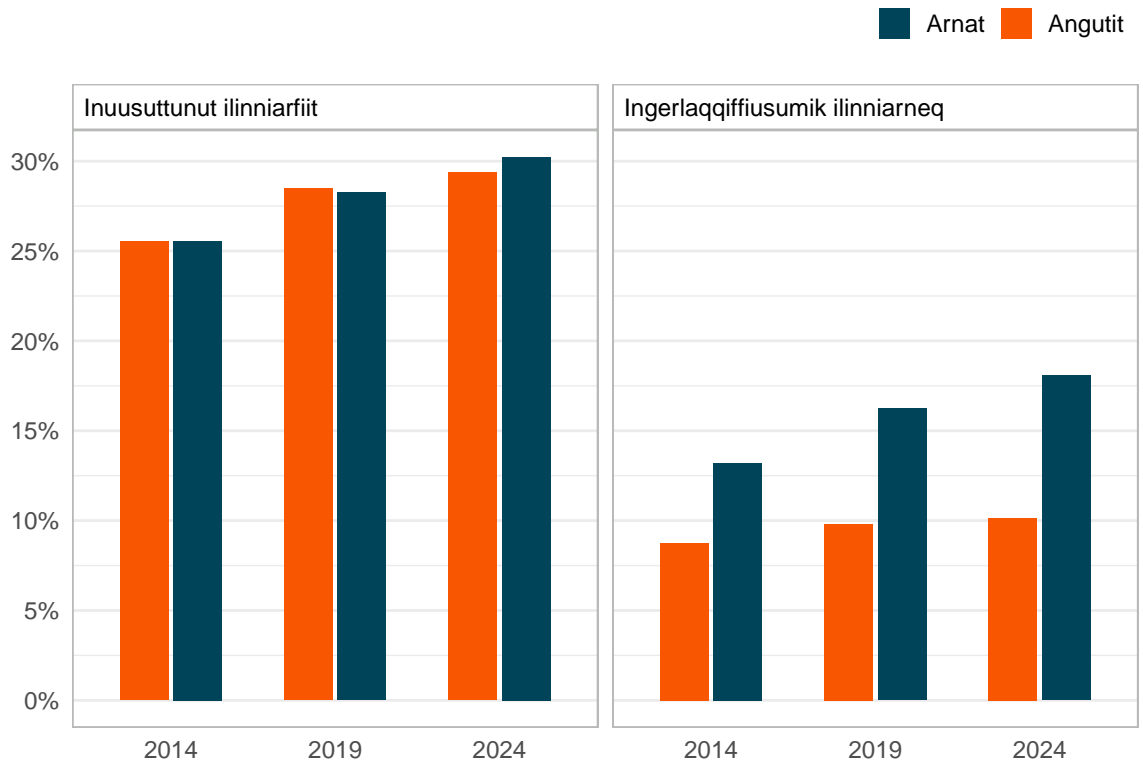
Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik – Kisitsisaataasivimmi kisitsisit (<https://bank.stat.gl/UDNISC PROF>).

Arnat akornanni ilinniarsimassuseq qaffasinneruvoq

Arnat amerlassusaat eqqarsaatigalugu meeqqat atuarfianniit qaffasinnerusumik ilinniagaqarsimasut amerlanerupput. 2024-mi arnat 48 pct.-ii inuusuttunut ilinniarfinni imaluunniit ilinniaqqiffinni ilinniarsimapput, angutilli akornanni ilinniarsimasut 40 pct.-iusut.

Assigiinngissut annerpaaq ilinniaqqissimasut akornanniippoq. 2024-mi arnat 18 pct.-ii ilinniaqqissimasuupput angutit akornanni 10 pct.-iusut. Ukiut qulit kingulliit ingerlanerini arnat akornanni ilinniaqqissimasut qaffannerpaajusimapput. Ilinniagaqqaqqissimasut akornanni professionsbacheloritut ilinniagaqarsimasut amerlinerpaallutik.

Titartagaq 3. Innuttaasut (16-74-inik ukiullit) meeqqat atuarfianniit qaffasinnerusumik ilinniagaqarsimasut amerlassusaat, suaassuseq aamma ukioq malillugit

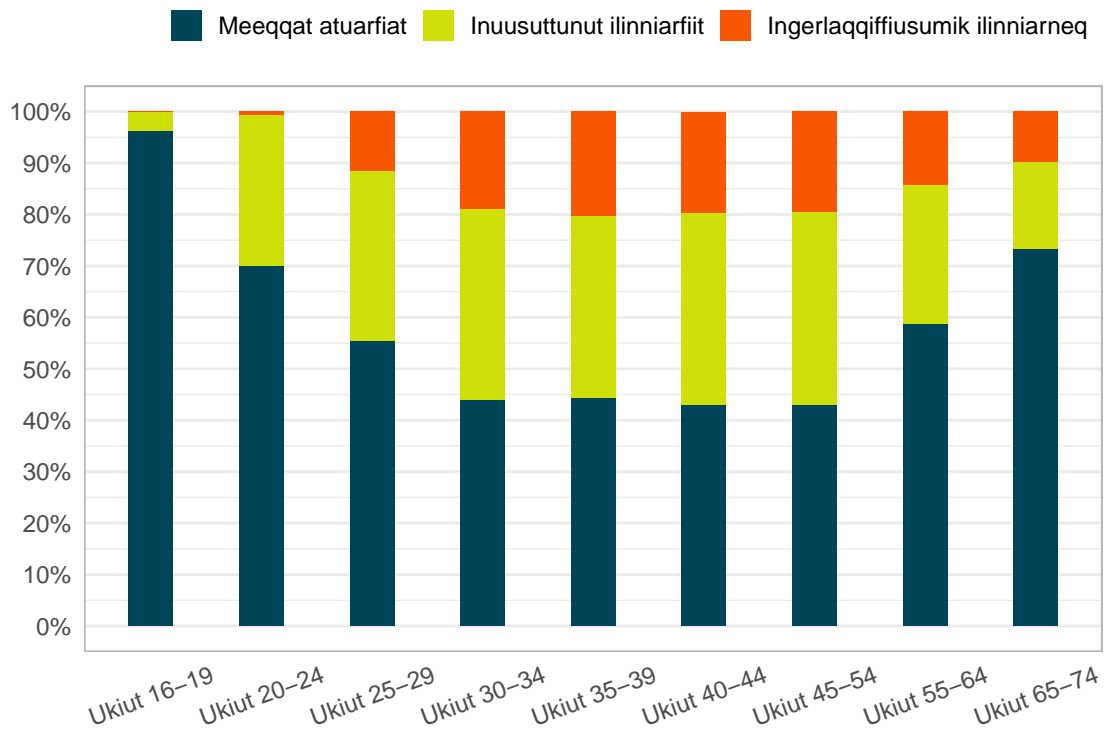
Nassuiaat: Inuusuttunut ilinniakkani ilinniarnertuunngorniarnertit, inuussutissarsiornermik ilinniarnertit aammalu angusanik qaffasaanertit pineqarput.

Najoqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik – Kisitsisaataasivimmi kisitsisit (<https://bank.stat.gl/UDNISCPROG>).

Meeqqat atuarfianniit qaffasinnerusumik ilinniagaqarsimasut ukiui

2024-mi ilinniagaqarsimasut amerlassusaat 40-44-nik ukiullit tungaannut qaffassimavoq, 57 pct.-iullunilu qaffasinnerpaavoq. Innuttaasut utoqqaanerusut akornanni ilinniagaqarsimassutsip qaffasissusaa appariaqqippoq. Ilinniagaqarsimassutsilli qaffasissusaanut nalunaarsuutit innuttaasunut inuusunnerusunut nalinginnaasumik matussusiinerupput.

Titartagaq 4. 2024-mi innuttaasut (16-it 74-illu akornanni ukiullit) qaffasinnerpaatut ilinniakkat naammassisimasaat, ukiut malillugit

Nassuiaat: Inuusuttunut ilinniakkani ilinniarnertuunngorniarnertit, inuussutissarsiornermik ilinniarnertit aammalu angusanik qaffasaanerit pineqarput.

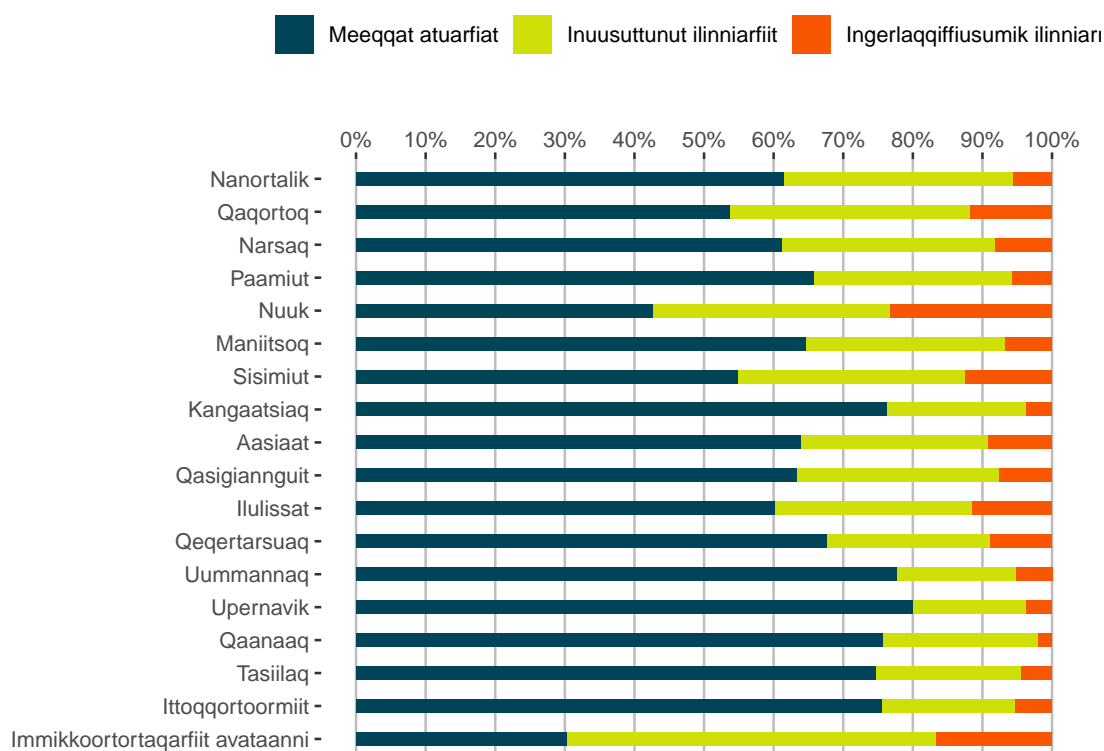
Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik – Kisitsisaataasivimmi kisitsisit (<https://bank.stat.gl/UDNISCPROE>).

Sumiiffinni assigiinngitsuni ilinniarsimassuseq

Nuup immikkoortuani ilinniarsimassuseq qaffasinnerpaavoq, tassani innuttaasut 57 pct.-ii meeqqat atuarfianniit qaffasinnersumik ilinniagaqarsimapput, nuna tamakkerlugu agguaqatigiissitsinermit innuttaasut 34 pct.-ii meeqqat atuarfianniit qaffasinnerusumik ilinniagaqarsimasut. Qaqortoq aamma Sisimiut immikkoortuanni innuttaasut 46 aamma 45 pct.-ii meeqqat atuarfianniit qaffasinnerusumik ilinniagaqarsimallutik nuna tamakkerlugu agguaqatigiissitsinermit qaffasinnerupput.

2024-mi Upernavik immikkoortuini ilinniarsimassutsit appasinnerpaapput, tassani innuttaasut 20 pct.-ii meeqqat atuarfianniit qaffasinnerusumik ilinniagaqarsimammata.

Titartagaq 5. 2024-mi distriktini innuttaasut (16-it 74-illu akornanni ukiullit) ilinniarsimanerisa qaffasissusaat

Nassuiaat: Inuusuttunut ilinniakkani ilinniarnertuunngorniarnertit, inuussutissarsiornermik ilinniarnerit aammalu angusanik qaffassaanerit pineqarput.

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik – Kisitsisaataasivimmi kisitsisit (<https://bank.stat.gl/UDNISCPRG>).

Eqikkaaneq

Tabeli 1. Innuttaasut (16-it 74-illu akornanni ukiullit) qaffasinnerpaatut ilinniarsimasaat

	2009	2012	2015	2018	2021	2024
Atuarfik tunngaviliivik, 10.klasse tikillugu	28.378	27.549	26.366	25.119	24.427	24.115
Ilinniarnertuunngorniarneq	1.301	1.651	1.962	2.194	2.308	2.434
Inuussutissarsiornermik ilinniarneq	7.852	8.334	8.712	9.218	9.605	9.770
Angusanik qaffassaaneq	167	208	293	382	503	536
Ingerlariaqqiffiusumik ilinniarneq naatsoq	875	971	1.001	1.147	1.287	1.370
Bachelorinngorniarneq	166	209	244	283	335	385
Professionsbachelorinngorniarneq	2.046	2.278	2.392	2.535	2.814	2.873
Kandidatinngorniarneq	805	908	1.031	1.153	1.281	1.243
Ilisimatuunngorniarneq	29	40	43	55	62	60

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik – Kisitsisaataasivimmi kisitsisit (<https://bank.stat.gl/UDNISCPRG>).

Periaaseq

Siunertaq

Innuttaasut ilinniagaqarnerisa kisitsisitigut paasissutissaat atorlugit innuttaasut ilinniarsimanerisa qaffasissusaat ilinniarnersalu isikkuat malinnaavigineqarsinnaapput. Innuttaasut ilinniarsimanerisa allanngornerisa taamaallaat piginnaasaqalersitsisumik ilinniagaqarsimarnersut ersersinngilaat Kalaallit Nunaannut nuuttartut aamma Kalaallit Nunaannit nuuttartut ilinniarsimasaasa qaffasissusaat aamma sunnertarpaat. Innuttaasut ilinniarsimanerisa qaffasissusaat aamma toqusut ilinniagarisimasaannit sunnerneqartarput.

2018-imi kisitsisitigut paasissutissat allanngorput, innuttaasut 16-74-inik ukiullit kisimik tabelini kisinneqarmata. Innuttaasullu ilinniagaqarsimassusaat nunanut tamalaanut sanilliunnissaa taamaasilluni ajornannginnerulerpoq. Taassuma saniatigut ilinniagaqarnerisuteqartitsiviup ilinniartunut nalunaarsuisarfianit Kalaallit Nunaanni ilinniaqqittunut, politiinngornianut inissiisarfimmilu paarsisunngornianut nalunaarsuutit nutaat ilanngunneqarput. 2019-imi inissiisarfimmi paarsisut nalunaarsuuteqanngillat. Ukiunili kingullerni pingasuni inissiisarfimmi nakkutilliisutut ilinniakkamik naammassinnissimasut nutaat 4-t 12-illu akornanni amerlassuseqarput.

Nalunaarsuutit tunngaviusut

Kisitsisitigut paasissutissat nalunaarsuutit ataani taaneqartut tunngavigalugit suliarineqarput:

- Ilinniagaqarnerisuteqartitsiviup (USF) nalunaarsuisarfiani ilinniakkanik naammassinnissimasut nalunaarsuutaat.
- Danmarks Statistik-ip nalunaarsuisarfiani qallunaat ilinniarfiini qaffasinnerpaamik ilinniakkamik naammassinnissimanerit nalunaarsuutaat.
- 2017-imiit politiinngorniarfimmi Nuummiittumi politiitut ilinniarsimasut nalunaarsuutaat.
- 2016-imiit Nuummi inissiisarfimmi paarsisutut ilinniarsimasut nalunaarsuutaat.
- 2010-miit PhD-mik ilinniakkamik naammassinnissimasut pillugit Ilisimatusarfimmit nalunaarsuutit.
- 2010-p tungaanut Kalaallit Nunaanni ilinniakkanut nalunaarsuutit, USF-i avaqqullugu Naatsorsueqqissaartarfimmit aaneqartut.

Ilinniagaqarnerisuteqartitsiviup (USF) ilinniartunut nalunaarsuisarfiani ilinniakkat ilinniagaqarnerisuteqarfiusinnaasut kisimik nalunaarsuuteqarput.

Ukiut tamaasa Naatsorsueqqissaartarfik Danmarks Statistik-imit qallunaat ilinniarfiini innuttaasut qaffasinnerpaamik ilinniagarisimasaannut nalunaarsuutini pisarpoq. Nalunaarsuutini malittarisassaq ISCED2011 atorneqarpoq. Ilinniakkat naammassineqarsimasut Danmarks Statistik-ip ukiut tamaasa oktobarip aallaqqaataani naatsorsortarpai.

Kalaallit Nunaanni ilisimatuunngorniarnert, qallunaat Naalagaaffiata Kalaallit Nunaanni ilinniakkat ingerlatai (politiinngorniarneq inissiisarfimmilu paarsisunngorniarneq) aammalu suliffeqarfiit namminneq ilinniakkat neqeroorutaat USF-ip ilinniartunut nalunaarsuisarfiani ilaangillat. 2018-imi naatsorsuineri 2016-imiit qummut inissiisarfimmi paarsisutut ilinniarsimasut aamma 2017-imiit qummut politiinngorniarlutik ilinniarsimasut nalunaarsuutaat katersorneqarlutik nalunaarsuutini tunngaviusuni ilanngunneqarput.

Siornatigut Naatsorsueqqissaartarfik Kalaallit Nunanni ilinniakkanut “Non-USF”-iusumik nalunaarsuisarfimmut nalunaarutininik suliffeqarfinit pisarpoq. Nalunaarsuisarfik tamakkiisuunngilaq, 2010-lli tungaanut nalunaarsuutininik imaqarpoq innuttaasut ilinniagaqarsimassusaannut kisitsisitigut paasissutissani ilanngunneqartunik. Ilinniakkat pineqartut massakkullu ilinniakkat akornanni ilaannngitsut tassaapput Air Greenland-imi timmisartumi saqisunngorniarneq, assartugalerisunngorniarneq aammalu Mittarfeqarfinni AFIS-operatøringorniarneq isumannaallisaanermilu sulisunngorniarneq. AFIS-operatøritullu ilinniarneq kisimi ilinniartitaanermut Naalakkersuisoqarfimmit akuerisaavoq.

Periaaseq

Ilinniartunut nalunaarsuisarfimmi nalunaarsuutit ukiut tamaasa ukiunut pingasunut kingumut uterlugu ilinniakkamillu naammassinniffik ulloq malillugu, aaqqissuuteqqinneqartarput. Tamanna siunissami ilinniartitaanermut kisitsisitigut paasissutissat saqqummersinneqartarput assigiissaarnerulernissaat anguniarlugu kingusinaartumillu nalunaarsuinerni allannguinerit eqqarsaatigalugit, pisarpoq.

Ilinniagaqarsimanermut paasissutissat Kalaallillu Nunaanni inunnut nalunaarsuisarfiup ataatsimut ingerlatinnerini Naatsorsueqqissaartarfimmi innuttaasut ilinniagaqarsimassusaat suliarineqarsinnaalerpoq. Innuttaasunut nalunaarsuisarfik ukiup tulliani januaarip aallaqqaataani naatsorsorneqartarpoq, innuttaasullu qaffasinnerpaamik ilinniakkat naammassisimasaat oktobarip aallaqqaataani naatsorsorneqartarlutik.

Innuttaasut minnerpaamik 16-inik ukiullit tamarmik, Naatsorsueqqissaartarfik ilinniagaqarsimanermut paasissutissanik peqanngippat, meeqqat atuarfianni 10. klassimik naammassinnissimasutut naatsorsuutigineqarput.

Ilinniakkat qaffasissusaat International Standard Classification of Education 2011-meersoq malillugu immikkoortiterneqarput.

Naatsorsuineq

Innuttaasut ilinniagaqarsimassusaannut kisitsisaataasivimmi tabelit ilinniakkap qaffasissusaanut, kommuninut, sumiiffinnut, suaassutsinut aammalu ukiunut agguanneqarput. Taassumalu saniatigut najugaqarfinnut, ilinniagaqarfinnut aammalu nuna inunngorfik malillugu immikkoortiterneqarlutik.

Killiliinerit erseqqissagassallu

USF-imi ilinniartunut nalunaarsuisarneq 1980-ikkut aallartinneranni nalunaarsuutit atorlugit 1987-imi aallartippoq, ukiunili siuliini ilinniakkanik ataasiakkaanik aamma imaqarluni. Taamaattumik piginnaasaqalersitsisumik ilinniarsimasut 1970-ikkullu aallartinnerat sioqqullugu inunngorsimasut paasissutissaat naammattuaannanngillat. Innuttaasullu utoqqaanerusut akornanni kisitsisitigut paasissutissat ikinaagaapput.

Taamatutaaq nunani allani innuttaassusillit savalimmiormiullu Kalaallillu Nunaanni/Danmarkimi ilinniagaqarsimannngitsut imaluunniit Danmarkimi najugaqarsimasut assersuutigalugulu ilinniakkaminnik Styrelsen for Forskning og Uddannelse-mi akueritissimannngitsut paasissutissaqarfigineqanngillat. 2024-imi inuttaasut 16-it 74-illu akornanni ukiullit 5,8 pct.-ii nunani allani innuttaassuseqarput.

Erseqqissaatigineqarpoq pineqartut malillugit kisitsisitigut paasissutissat nalilersorneqarnissaat.

Ilisarnaatinut nassuiaatit:

- ... Paasisutissat pigineqanngillat
- .. Paasisutissat tatiginanngitsut ilisarinnilersitsinnaasulluunniit
- . Kisitsitaqarsinnaanngitsut
- 0 Affaanit mikinerusut
- Nul
- * Kisitsisaagallartut imaluunniit missingersuut

Saaffiginniffissaq
Samo Nielsen
snie@stat.gl

Ilinniartitaaneq

Naatsorsueqqissaartarfik
Postboks 1025 · 3900 Nuuk
Tlf.: +299 34 57 70
www.stat.gl · e-mail: stat@stat.gl

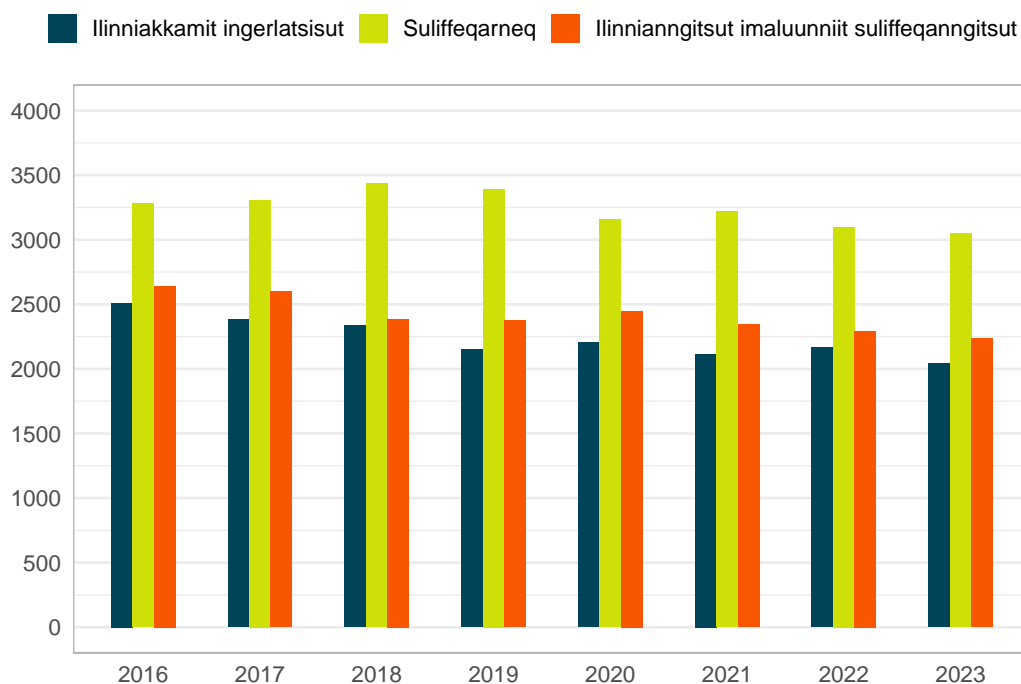
Inuusuttut ilinniarnert suliffeqarnerallu

2023-mi inuusuttut ilinniarnert suliffeqarnerallu

2023-ip naanerani Kalaallit Nunaanni inuusuttut 16-it 25-llu akornanni ukiullit 5.088-it imaluunniit 69 pct.-ii ilinniarnert suliffeqarfinnulluunniit atassuteqarput. Taakkunanga 28 pct.-it ilinniakkamik, efterskoleni, tunngaviusumik qaffasinnerniluunniit ingerlatsipput, 42 pct.-iilu suliffeqarlutik.

2023-mi inuusuttut ilinniakkamik ingerlatsinngitsut suliffeqanngitsulluunniit 31 pct.-inik annertussuseqarput. 2016-imiilli annertussusaa nikissimanngilaq. Piffissamilu pineqartumi inuusuttut suliffillit 3 procentpointinik qaffassimavoq, ilinniakkamik ingerlatsisut 2 procentpointinik apparsimavoq.

Titartagaq 1. Inuusuttut 16-it 25-llu akornanni ukiullit nalunaarsorsimanerat malillugu, 2016-2023

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik – kisitsisaataasivimmi kisitsisit takukkit (<http://bank.stat.gl/UDNUMG3>).

Nalunaarut: Tabelimi inuusuttut Kalaallit Nunaata avataani efterskolertut ilinniakkamillu ingerlatsisut ilanngunneqarput.

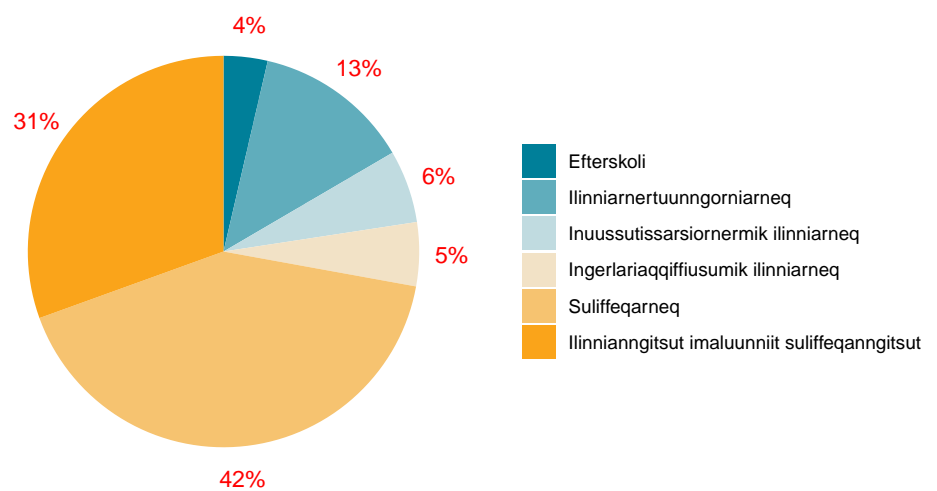
Inuusuttut sullinniakkat

Saqqummersitamani matumani Kalaallit Nunaanni inuusuttut suliffeqarnerat ilinniarnertallu sammeneqarpoq. Inuusuttut ilinniakkamik ingerlatsinngitsut imaluunniit suliffeqanngitsut inuusuttunik sullinniakkanik taaneqarput.

Inuusuttuni sullinniakkani pineqarput inuusuttut suliffeqanngitsut aammalu suliffissarsiortutut nalunaarsorsimannngitsut. Periaatsimut immikkoortumi nassuiaat malillugu inuusuttut ilinniakkamik ingerlatsisutut nalunaarsorsimasut, Ilinniagaqarnersiuteqartitsivimmili nalunaarsorsimannngitsut, inuusuttunut sullinniakkanut ilanngunneqarput.

2023-mi innuttaasut akornanni inuusuttut 7.323-it ataani takutinneqarput. Inuusuttut ilinniakkamik ingerlatsisut saniatigullu suliffillit ilinniakkamik ingerlatsisutuinnaq nalunaarsorneqarput. Ilinniakkamillu ingerlatsisut efterskolernermut, inuusuttunut ilinniarfinnut ingerlariaqqiffiusumillu ilinniarnermut immikkoortiterneqarput.

Titartagaq 2. 2023-mi inuusuttunut 16-it 25-llu akornanni ukiulinnut nalunaarsuutit

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik – kisitsisaataasivimmi kisitsisit takukkit (<http://bank.stat.gl/UDNUMG3>).

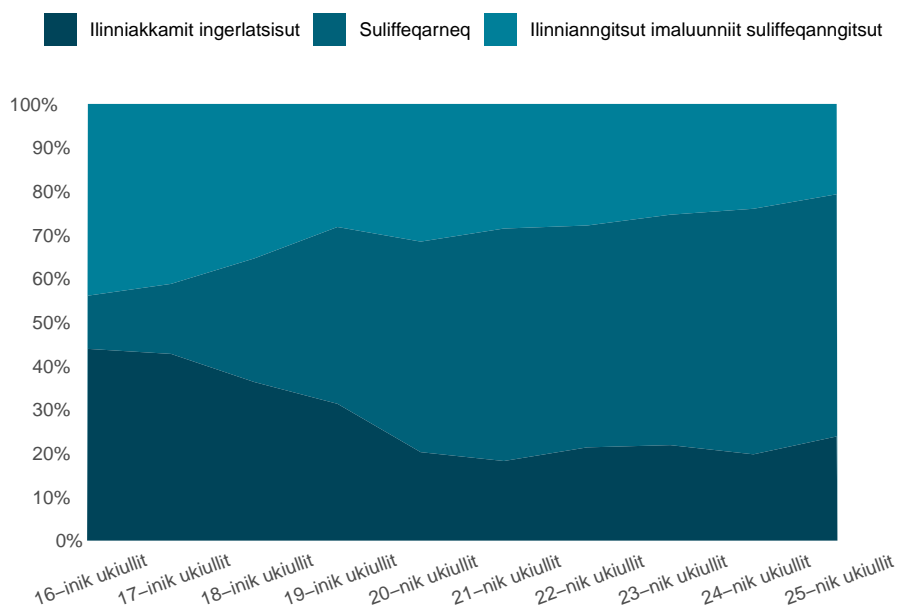
Inuusuttuni sullinniakkani inuusuttuaqqat amerlanerusut

2023-mi ilinniakkamik ingerlatsisut annertussusaat ukioqqortusiartorneq malillugu appariarput. 16-iniit 18-inut ukiullit 41 pct.-ii ilinniartuusut 25-nik ukiullit 24 pct.-ii ilinniartuupput.

Suliffillit annertussusaat ukioqqortusiartorneq malillugu qaffalaarsimapput. 16-iniit 18-inut ukiullit akornanni 19 pct.-it suliffeqarput, 25-nilli ukiullit 55 pct.-ii suliffeqarlutik.

Inuusuttunilu sullinniakkani pineqartut annertussusaat ukioqqortusiartorneq malillugu aamma appariarput. 2023-ip naanerani 16-iniit 18-inut ukiullit akornanni 40 pct.-it suliffeqaratillu ilinniakkamik ingerlatsinnngillat, 25-llu ukiullit akornanni 21 pct.-iullutik.

Titartagaq 3. 2023-mi inuusuttut 16-it 25-llu akornanni ukiullit, ukiut nalunaarsugaanerlu malillugit

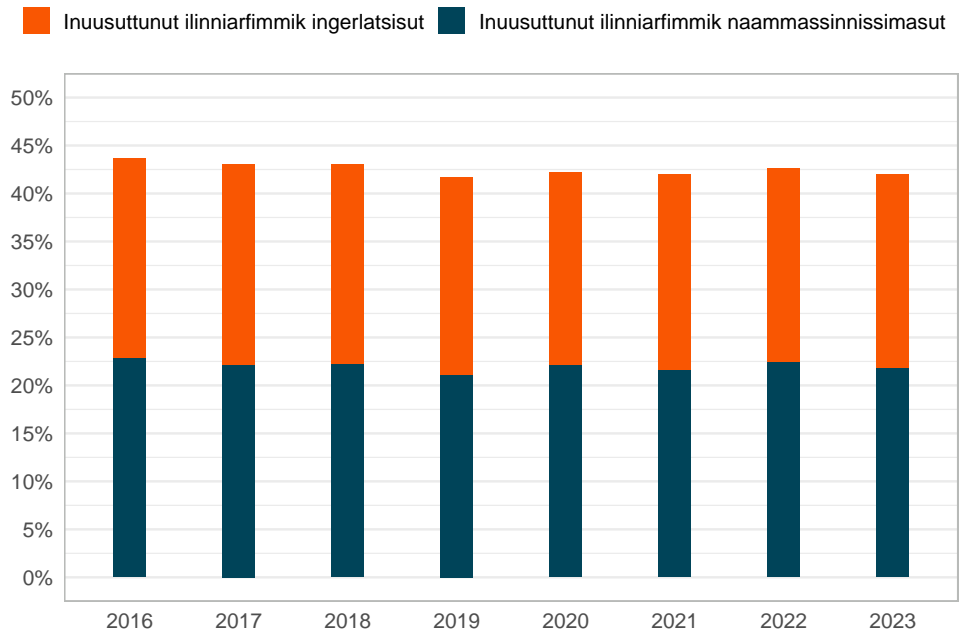

Najoqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik – kisitsisaataasivimmi kisitsisit takukkit (<http://bank.stat.gl/UDNUMG3>).

Inuusuttunut ilinniarfimmi ilinniarsimasut annertussusaat

2023-mi inuusuttut 16-it 25-llu akornanni ukiullit 42 pct.-ii ilinniakkamik ingerlatsipput imaluunniit inuusuttunut ilinniarfimmik naammassinnissimallutik.

Titartagaq 4. Inuusuttut 16-it 25-llu akornanni ukiullit inuusuttunut ilinniarfimmik naammassinnissimasut ingerlatsisulluunniit annertussusaat, 2016-2023

Najoqquataq: Naatsorsueqqissaartarfik – kisitsisaataasivimmi kisitsisit takukkit (<http://bank.stat.gl/UDNUMG3>).

Nalunaarut: Ilinniakkamik ingerlatsisuni ilinniartut siornatigit inuusuttunut ilinniarfimmik naammassinnissimangitsut kisimik pineqarput.

Inuusuttut sullinniakkat 12-inik ukioqarnermi najugarisaat

Nuna tamakkerlugu agguaqatigiissitsinermut 32 pct.-iusumut naleqqiullugu Upernavimmi Qaanaamilu inuusuttut 40 pct.-init annertunerusut inuusuttuni sullinniakkani nalunaarsorsimapput. Upernavimmi inuusuttut sullinniakkat 2018-imi 37 pct.-iniit 2023-mi 41 pct.-inut qaffassimapput.

Tabel 1. Inuusuttut sullinniakkat agguaqatigiissinneri, 12-inik ukioqarnermi najugarisaat malillugit; 2016-2023

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Nanortalik	37	31	32	34	38	36	34	34
Qaqortoq	32	31	24	30	28	32	33	29
Narsaq	32	29	30	30	29	31	33	35
Paamiut	36	32	34	31	33	31	32	33
Nuuk	27	26	25	27	26	25	25	25
Maniitsoq	24	27	26	25	28	28	27	27
Sisimiut	28	31	30	27	29	27	29	25
Kangaatsiaq	33	38	38	31	35	34	32	37
Aasiaat	29	26	27	30	30	25	27	32
Qasigiannugit	26	25	26	23	24	25	25	27
Ilulissat	31	29	29	28	31	33	28	31
Qeqertarsuaq	30	19	18	23	27	36	23	28
Uummannaq	31	28	25	27	28	31	27	26
Upernavik	43	42	37	38	42	37	39	41
Qaanaaq	42	48	36	35	45	40	40	46
Tasiilaq	42	53	42	46	49	44	49	46
Ittoqqortoormiit	46	40	34	24	29	41	36	31
Kalaallit Nunaata avataani	31	29	26	31	30	27	26	28
Agguaqatigiissillugu*	31	31	29	30	31	31	30	31

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik – kisitsisaataasivimmi kisitsisit takukkit (<http://bank.stat.gl/UDNUMG4>).

Nalunaarut: Kisitsisit ersarinnerusunik nalunaaqutsersimasut tassaapput nuna tamakkerlugu agguaqatigiissitsinnermiit qaffasinnerusut.

* Iluarsisat: 11. marsi 2025.

Eqikkaaneq

Tabel 2. Inuusuttut 16-it 25-llu akornanni ukiullit nalunaarsugaanerit malillugit, 2018-2023

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Efterskoli	355	352	357	280	237	229	290	266
Ilinniarnertuunngorniarneq	1.092	1.038	1.005	954	1.018	1.015	1.003	948
Inuusutissarsiormik ilinniarneq	586	578	554	521	546	474	470	440
Ingerlariaqqiffiusumik ilinniarneq	479	414	420	397	404	397	403	386
Suliffeqarneq	3.282	3.309	3.434	3.394	3.156	3.218	3.100	3.048
Ilinniannngitsut imaluunniit suliffeqannngitsut	2.643	2.598	2.386	2.376	2.449	2.343	2.292	2.235
Katillugit	8.437	8.289	8.156	7.922	7.810	7.676	7.558	7.323

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik – kisitsisaataasivimmi kisitsisit takukkit (<http://bank.stat.gl/UDNUMG3>).

Tabel 3. Inuusuttut 16-it 25-llu akornanni ukiullit ukiui nalunaarsugaanerilu malillugit, 2023

	16-inik ukiullit	17-inik ukiullit	18-inik ukiullit	19-inik ukiullit	20-nik ukiullit	21-nik ukiullit	22-nik ukiullit	23-nik ukiullit	24-nik ukiullit	25-nik ukiullit
Efterskoli	210	54	2	–	–	–	–	–	–	–
Ilinniarnertuunngorniarneq	91	221	224	170	83	54	28	30	27	20
Inuusutissarsiornermik ilinniarneq	9	29	46	48	41	39	64	44	51	69
Ingerlariaqqiffiusumik ilinniarneq	–	–	–	11	18	45	66	76	71	99
Suliffeqarneq	86	114	212	296	338	403	376	362	424	437
Ilinniannngitsut imaluunniit suliffeqannngitsut	310	293	265	206	221	216	206	174	181	163
Katillugit	706	711	749	731	701	757	740	686	754	788

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik – kisitsisaataasivimmi kisitsisit takukkit (<http://bank.stat.gl/UDNUMG3>).

Tabel 4. Inuusuttut sullinniakkat Majoriami ingerlatsisut

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Majoriami ingerlatsisut	595	543	547	495	503	421	422	441
Majoriami ingerlatsinnngitsut	2.068	2.068	1.857	1.897	1.956	1.933	1.886	1.804
Inuusuttut sullinniakkat katillugit	2.663	2.611	2.404	2.392	2.459	2.354	2.308	2.245

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik – kisitsisaataasivimmi kisitsisit takukkit (<http://bank.stat.gl/UDNUMG6>).

Nalunaarut: Majoriami ingerlatsisut ilinniagaqarnerisutillit nalunaarsuutaannit naatsorsuutit. Atuartut ilinniagaqarnerisuteqannngitsut ilanngunneqannngillat.

Periaaseq

Saqqummersitami matumani inuusuttut suliffeqarnerat ilinniarneralu sammineqarpoq.

Nalunaarsuutit tunngaviusut

Kisitsisitigut paasissutissani suliarineqartuni matumani nalunaarsuiffiit atorineqartut tassaapput:

- Naatsorsueqqissaartarfiup innuttaasunut nalunaarsuiffia (1. januaari aallarnertigalugu).
- Ilinniartitaanermut Naalakkersuisoqarfiup aammalu Oqaatsinik Pikkorissarfiup Kalaallit Nunaanni Qallunaat Nunaannilu efterskolini atuartunik nalunaarsuiffii.
- Ilinniagaqarnersiuteqartitsiviup (USF-ip) nalunaarsuiffia.
- Naatsorsueqqissaartarfiup suliffilinnut nalunaarsuiffia (novembarimi naatsorsukkat).
- Naatsorsueqqissaartarfiup ilinniakkanut naammassineqarsimasunut qaffasinnerpaanut nalunaarsuiffia.
- Namminersorlutik Oqartussat kommunillu pisortani ataatsimut akissarsialeriffiat.

Periaaseq

Qulaani paasissutissanik ataatsimoortitsinermi innuttaasunut ataasiakkaanut kisitsisitigut paasissutissanut nalunaarsuiffimmik pilersitsisoqarpoq, ukiup naalernerani paasissutissanik ataani pineqartunik imaqartumik:

- Ukiut aamma suaassuseq.
- Najugaq aammalu pineqartup ukiumi 12-inik ukioqalerfiani ukiup naanerani najugarisaa.
- Ilinniakkamik ingerlatsineq imaluunniit suliffeqarneq.
- Ilinniagaq naammassineqarsimasoq qaffasinnerpaaq.

Misissukkat amerlassusaat

Ukiumi kisitsiviusumi naatsorsuutini pineqarput ukiup naalernerani 16-it 25-illu akornanni ukiullit aammalu tunngavilersuutinik ataani taaneqartunik naammassinnissimasut:

Ukiup aallartinnerani naanerani Kalaallit Nunaanni inunnik nalunaarsuiffimmi (najugaqavissutut) allassimaneq.

Ukiup naalernerani Kalaallit Nunaanni inunnut nalunaarsuiffimmi nalunaarsorsimaneq aammalu ukiup kisitsiviusup ingerlanerani Kalaallit Nunaata avataani efterskolimik ilinniakkamilluunniit ingerlatsisimalluni naammassinnissimaneq imaluunniit unitsitsisimaneq.

Ukiup naalernerani Kalaallit Nunaanni inunnut nalunaarsuiffimmi nalunaarsorsimanninneq kisiannili ukiumi kisitsiviusumi qaammat decembarimi Kalaallit Nunaanni imaluunniit Kalaallit Nunaata avataani efterskolimik ilinniakkamilluunniit meeqqat atuarfiannit qaffasinnerusumik ingerlataqartutut nalunaarsorsimaneq.

Najugaq

Najukkanut paasissutissani inunnik nalunaarsuisarfimmi najugaq aallaavigineqarpoq. Ilinniartinnit Kalaallit Nunaanniittuni nalunaarsorsimasut inunnullu nalunaarsuisarfimmi nalunaarsorsimannngitsut ukiup kisitsiviusup tulliani najugaat atorineqarput. Aammattaaq ukiumi qaangiuttumi qaninnermi najugaq nalunaarsorneqarsimasoq atorineqarpoq. Ilinniakkamik ingerlatsisut ataasiakkaat Naatsorsueqqissaartarfiup inunnut nalunaarsuisarfiani allassimannngillat, taakkununga ilinniartarfiup adressia atorineqarpoq.

Nunani allani ilinniartinnit nalunaarsorsimasut nunami allami najugaqartutut taaneqarput, Kalaallit Nunaanni innuttaasunut nalunaarsuisarfimmi nalunaarsorsimanerat apeqqutaatinnagu.

Ukiuni pineqartuni najugarisap atuutsinneqartup saniatigut aammalu ukiumi 12-inik ukioqalerfiup naanerani najugarisimasoq nalunaarsorneqarpoq. 12-inik ukioqarlutik inuit nalunaarsuiffianni nalunaarsorneqarsimannngitsut Kalaallit Nunaata avataani najugaqartutut nalunaarsorneqarput.

Ivittuuni najugallit Nuummi najugalittut nalunaarsorneqarput.

Ilinniarnermut suliffeqarnermulluunniit killiffiit

Inuusuttut ukiumi kisitsiviusumi qaammat decembarimi ilinniakkamik ingerlatsisutut suliffeqartutulluunniit (novembarimi) imaluunniit ilinniakkamik ingerlatsinngitsutut suliffeqanngitsutullu nalunaarsorneqarput. Nalunaarsuinerillu pingaarnersiorneqarput, ilinniakkamik ingerlatsisoq suliffeqartorlu taamaallaat ilinniakkamik ingerlatsisutut naatsorsorneqarpoq.

Efterskolinik ilinniakkanillu ingerlatsisut tassaapput Naatsorseqqissaartarfiup ilinniartitaanermut nalunaarsuiffiani nalunaarsorsimasut. Efterskolernerit eqqaassannngikkaanni ingerlatsinerit inuusuttunut qaffassarluni ilinniartinninngaanniit qummullu qaffasissusillit taamaallaat nalunaarsorneqarput (ISCED-ni qaffasissuseq 3 qummullu).

Inuusuttut ilinniakkanik ingerlatsinatillu suliffeqanngitsut inuusuttunik sullinniakkanik taaneqarput. Inuusuttut sullinniakkat tassaapput inuusuttut suliffeqanngitsut aammalu inuusuttut suliffissarsuunngitsut. Inuusuttunut sullinniakkanut ilaasinnaapput 16-inik ukioqalereersimallutik meeqqat atuarfiannik naammassinnissimasut aammalu piginnaanngorsarluni ilinniarnernik ingerlatsisut, assersuutigalugu Majoriami (ISCED-ni qaffasissuseq 2). Taamatutaaq inuusuttuni sullinniakkani ilaasinnaapput ilinniakkanik ingerlatsisut kisiannili Ilinniagaqarnersiuteqartitsivimmi nalunaarsorneqarsimannngitsut.

Inuusuttut sullinniakkat Majoriami akuerisaasimasut annertussusaat immikkut kisitsisigut paasissutissarineqarput. Tassani ilinniagaqarnersiutillit, assersuutigalugu Majoriami FA-mik ukiumik ataatsimik sivissuseqartumi atuartut ilinniagaqarnersiuteqarsinnaatitaasullu nalunaarsuutaat tunngavigineqarput. Atuartullu qaammat decembarimi ilinniagaqarnersiutillit nalunaarsorsimannngitsut ilanngunneqannngillat.

Ilinniagaq naammassisimasaq qaffasinnerpaaq

Inuusuttunut misissukkani ilaasunut tamanut ukiup kisitsiviusup pineqartup naanerani ilinniagaq naammassisimasaq qaffasinnerpaaq nalunaarsorneqarpoq. Piginnaanngorsarluni ilinniartarfiit saniatigut

ilinniarnertuunngorniarfiit ilinniakkanut naammassineqarsimasunut ilaatinneqarput.

Pineqartut ilinniakkanut naammassisimasanut qaffasinnerpaanut atassuserneqarput, aammalu ilinniarnertuunngorniarfinnut, inuussutissarsiornermik ilinniarkinut, ingerlariaqqiffiusumik ilinniarkinut ilinniagaqarsimanngitsunulluunniit agguataarneqarlutik. Ilinniartitaanermut Naalakkersuisoqarfimmik isumaqatigiissuteqarneq malillugu angusanik qaffassaalluni pikkorissarnerit ilinniakkatut qaffasinnerpaatut naammassineqarsimasut ilinniarnertuunngorniarfiit ataannut inissinneqarput. Angusanik qaffassaalluni pikkorissarnerit ISCED2011-mi qaffasissuseq 4-rimi inissisimapput, tigusaanissamullu piumasaqaataavoq ilinniarnertuunngorniarfimmik naammassinnissimanissaq.

Naatsorsueqqissaartarfiup ilinniakkanut qaffasinnerpaanut nalunaarsuisarfia Kalaallit Nunaanni najugaqartunik taamaallaat imaqarpoq. Taamaattumik misissukkat qaffasinnerpaamik ilinniagarisimasaannut, Naatsorsueqqissaartarfiup inunnik nalunaarsuisarfiani piffissami pineqartumi qaninnermi, nalunaarsugaasimanerit atorineqarput. Kalaallit Nunaatalu avataani piffissami sivisuumi ilinniakkamik ingerlataqarsimasut kisitsisitigut paasissutissani matumani saqqummiunneqartunit ilinniagaat qaffasinnerusinnaapput.

Nalunaarsuutinit siullernit allannguutit

Ilinniagaqarnersiuteqartitsiviup nalunaarsuisarfia nalunaarsuisarfiuvoq ataavartumik, aammattaaq ukiumi siuliini naqiteriikkanik, naqqiinernik ingerlatsiviusoq. Kisitsisitigut paasissutissani matumani nalunaarsuutit najoqqutarineqartut allanngorput, Naatsorsueqqissaartarfiup saqqummersitaanut kingullernut ilinniakkanut qaffasinnerpaanut naammassineqarsimasunut ingerlanneqartunullu najoqqutarineqartut paasissutissat assigiit atuutsinneqalerlutik.

2016 sioqqullugu nalunaarsuutit ilinniartitaanerup ataani toqqorsivimmi nassaarineqarsinnaapput.

Ilisarnaatinut nassuiaatit:

... Paasissutissat pigineqanngillat

.. Paasissutissat tatiginanngitsut ilisarinnilersitsinnaasulluunniit

. Kisitsisitaqarsinnaanngitsut

0 Affaanit mikinerusut

- Nul

* Kisitsisaagallartut imaluunniit missingersuut

Saaffiginniffissaq

Samo Nielsen

snie@stat.gl

Ilinniartitaaneq

Naatsorsueqqissaartarfik

Postboks 1025 · 3900 Nuuk

Tlf.: +299 34 57 70

www.stat.gl · e-mail: stat@stat.gl

